

AZÜT

Folyóirat a lelkipásztori és nevelői munka számára

X. ÉVFOLYAM

Alapította

1927

1. SZÁM

RAVASZ LÁSZLÓ

JANUÁR

TARTALOM:

Az Ige tükrében: Az ég és föld jelei (I. L.)

Elet és munka: A Sákramentumokról.

Gyülekezeti munka: A presbiterék feladatai és kötelességei. (Dr. Illyés Géza.)
A Baseli Missziói Társaság munkaterei és munkája.

Tudomány és világnézet: A keresztyén élet és a kulturális élet. (T. S.)

Asszonyainknak: Félelem nélküli szeretet. (P. M.)

Irodalom: „Magyar Nép” Könyvtár. — Williams György élete.

Áhitat percei: Útmutató a Biblia naponkénti olvasásához. (Hegyi András.)

Vasárnapi iskola: Vas. isk. vezetők számára.

SZERKESZTIK ÉS KIADJÁK:

Dr. IMRE LAJOS

Dr. MAKKAI SÁNDOR

Dr. TAVASZY SÁNDOR

Megjelenik:

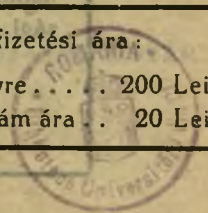
július és aug. kivételével minden hónapban

Felelős szerkesztő:
Dr. Imre Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, C. Victoriei 38.

Előfizetési ára:

Egész évre . . . . 200 Lei.
Egyes szám ára . . 20 Lei.

Előfizetési felhívás.

Lapunk ezen év végével ismét új évfolyamba lép és az új évfolyam elején szeretettel hívjuk és kérjük lelkész és tanító testvéreinket újból *lapunkra való előfizetésre*. Az Út-nak, mely több mint egy évtizede áll már Anyaszentegyházunk és ezen át Isten országa szolgálatában, nincs szüksége arra, hogy külön ajánlgassa magát, Isten eddig kegyelmesen felhasználta az Ő szolgálatára és ezentúl is csak Neki akar szolgálni. Eddigi munkájának is látszanak már sikerei, lépésről-lépésre tért hódít a lelkekben az a *szellem*, melynek szolgálatában áll, összekapcsolja azokat, akik az *egyház megújulásáért és hivatásának e világban való érvényesítéséért* küzdenek. Folyóiratunk vetette meg az *iralterjesztés* alapjait az erdélyi egyházkerületben és tette azt alkalmassá arra, hogy most a központi iralterjesztés általa megindulhasson egyházkerületünkben; e *folyóirattal kapcsolatban* indult meg nagyobb körben az a *lelki munka*, melynek már áldott gyümölcsei látszanak: itt indult meg az első *gyermektraktátus*, mely megnagyobbodott formájával is lapunkkal fog kapcsolatban állni, *Bibliaolvasó kalauzunk* (Áhitat percei) sok léleknek adtak irányítást. Mindezeket *nem mi tettük*, de köszönjük Istennek, hogy ezekben minket eszközül felhasznált és kérjük olvasóinkat, hogy *ezentúl is tegyék lehetővé*, hogy Istennek szolgálhassunk e lap által.

Jövő évi terveinkben különös szerepet játszik a *nevelésügyi kérdésekkel* való foglalkozás, mellyel tanító testvéreinkhez akarjuk lapunkat közelebb hozni. Foglalkozni fogunk ezenkívül a *kultuszreform* kérdésével. Különösen pedig részletesen az *ifjúság gondozásának* a kérdésével, mely egyike legsúlyosabb és legégetőbb kérdéseinknek. *Egyházi Szemle* rovatunk egyházunk életének eseményeit s a vele kapcsolatos kérdéseket az *evangelium szellemében* akarja megvilágítani.

Lapunk előfizetési ára *már két éve változatlanul* maradt, noha azóta többszörös emelés történt a nyomdai és papírárakban. Ezekre való tekintettel kellett most némi emelést eszközölni a lap árában, ami azonban még mindig a terjedelemhez képest (egy évben 20 ív) nem tulságosan nagy.

Az előfizetési ár *egy évre 250 lei, félévre 125 lei* lesz.

Lelkész és tanító testvéreinket szeretettel kérjük, *álljanak mellénk*, támogassák, olvassák és terjesszék lapunkat.

Kolozsvár, 1926. december hó.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

Terjessze gyülekezetében az

„IFJU ERDÉLY”

legolcsóbb és legolvasottabb erdélyi magyar keresztyén ifjúsági lapot. Nagy segítséget fog nyújtani az ifjúság közti munkájában.

Főszerkesztő: *dr. Imre Lajos*.

Előfizetési ára *egy évre 140 lei, félévre 70 lei*.

Kiadóhivatal: Kolozsvár, Calea Victoriei No. 38.

AZ ÚT

**FOLYÓIRAT A LELKIPÁSZTORI
ÉS NEVELŐI MUNKA SZÁMÁRA**

ALAPITOTTA :

RAVASZ LÁSZLÓ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SZERKESZTIK ÉS KIADJÁK :

DR. IMRE LAJOS

DR. MAKKAI SÁNDOR

DR. TAVASZY SÁNDOR

IX. ÉVFOLYAM

MINERVA IRODALMI ÉS NYOMDAI MŰINTÉZET R.-T., CLUJ-KOLOZSVÁR
1927

247253

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

Jövő számával AZ ÚT tizedik évfolyamába lép, s ez évfolyamra ezennel előfizetést hirdetünk.

Fordulunk azokhoz, akik az *Anyaszentegyház megújítása* egyetlen útját, az *Isten akaratának megalkuvás nélküli szolgálataiban* látják, s akik a megújult Anyaszentegyházat *Krisztusban megújultnak és igazán Egyháznak* szeretnék látni.

Fordulunk azokhoz, akik az *új lelkipásztori és nevelői eszményt* abban keresik, hogy a lekipásztorok és nevelők előtt csak *Isten országának ügye* és annak szentsége álljon, s ezt az egyház vezetői *életének elmélyítésével és megszentelésével* akarják elérni szervezettek helyett.

Fordulunk azokhoz, akik magyar református népünket *igazán Isten népének szeretnék látni* s keresik a módot, hogyan lehetne iskoláinkban, gyülekezeteinkben, munkáinkban *a lelkeket Isten számára megnyerni, s bátor, őszinte bizonyágtevőket* nevelni.

Ez AZ ÚT programja, ez volt és ez marad a következő évben is. *Szolgálni* akarjuk Anyaszentegyházunkat, Isten országát, *együtt akarunk* munkálkodni és tusakodni testvéreinkkel, keresni a módokat, hogyan tehetjük *népünket és intézményeinket* azzá, amivé lenniük kell. *Amit Isten eddig eszelekedett* lapunk útján, azért alázatosan hálát adunk Neki s ezentúl *sem* akarunk mások lenni, mint *Egyházunk megújulására fölhívó kiáltó szózat*. Hisz-
szük, hogy Isten nem veti meg a mi szolgálatunkat sem.

Jövő évfolyamunkban fokozott figyelemmel fogjuk kísérni a *bel- és külföldi egyházi élet* oly eseményeit, melyek az egyház megújulására nézve fontosak. Foglalkozni fogunk a *külmissziói kérdéssel*, igyekszünk különösen *folyóíratsemlével* pótolni azt a nehézséget, hogy lelkész- és tanító társaink nem juthatnak külföldi folyóíratokhoz, *nevelési kérdéseket* is szeretnénk fokozottabban felölelni.

Eddigi mellékleteinket, s különösen a

VASÁRNAPI ISKOLA

címűt, mely a vasárnapi iskolai munka megalapozására és megteremtésére akar szolgálni és az

AHITATPERCEI-t,

mely a magánosoknak és családoknak akar szolgálatára lenni az Isten Igéje tanulmányozásában, bár ez utóbbi kiadása súlyos anyagi veszteséggel jár, jövőre is megtartjuk, s ezekre is kérjük olvasóink támogatását.

Lapunk előfizetési ára egy évre — — — — —	250 lei
féléve — — — — —	125 lei lesz.

Szeretettel kérjük *lelkész- és tanító testvéreink támogatását*.
Kolozsvár, 1927. december hó.

AZ ÚT SZERKESZTŐ-KIADÓI.

Tartalomjegyzék.

	Oldal.
Az Ige tükrében.	
Az ég és föld jelei. (I. L.) — — — — —	1
Hivatalosak vagy választottak (Dr. Mezey Mihály)	33
A kereszti békessége. (G. L.) — — — — —	61
A szolgálatom dicsőítése. (M. A.) — — — — —	97
Lévi öröksége. (I. L.) — — — — —	129
Krisztus szolgálója. (D. Gy.) — — — — —	161
Siker, vagy gyümölcs? (M—y.) — — — — —	185
Lelkipásztornak imádkozni kell. (Szikszay: Ker. BC tanítások) Central University Library Cluj	211
Az Ő dicsősége. (I. L.) — — — — —	275
Elet és munka.	
A Sákramentumokról. — — — — —	3
A hit által való megigazulásról. — — — — —	36
Egy önvallomás — — — — —	63
O Deus ego amo te. — — — — —	131
Egy igehallgató följegyzéseiből — — — — —	131
Kálvin: Rövid értekezés az Úrvacsoráról. — — — — —	189
Adeste fideles — — — — —	277
Igehirdetés — Kultusz-	
Miatyánk. (10 meditáció.) (G. L.) — — — — —	64
Fr. Fleming: Die treibenden Kräfte ... (G. L.)	99 136 166
A Szentlélekről (Barth K. után.) — — — — —	132
A református egyház kultusza — — — — —	190 230 278
Gyülekezeti munka.	
A presbiterek feladatai és kötelességei. (Dr. Illyés Géza.) — — — — —	4
A Baseli Missziói Társ. munkaterei és munkája	10
Lelki kockázatok a külmissziói munkában. (Chis- holm F. Róbert.) — — — — —	38
Isten és a lélek. (Szász János.) — — — — —	68
Cselédek és iparos-kereskedő tanulók gondozása. (I. L.) — — — — —	73
A csoport megszervezése. (I. L.) — — — — —	102
Ifjúsági vezető-konferencia. (H. I.) — — — — —	216
Egy régi egyházfegyelmi törvényjavaslat. (I. L.) — — — — —	223

Tudomány és Világnézet.

A keresztyén élet és a kulturális élet. (T. S.)	17, 42, 80, 109, 141,	169
Komáromi Csipkés György bibliafordítása. (Muskay L.)	— — — — —	82, 112
Az újszövetség jelentése a mai keresztyénségre nézve. (Maksay Albert.)	— — — — —	238
Duns Scotus theológiája. (Dr. Nagy Géza.)	— —	246

Asszonyainknak.

Félelem nélküli szeretet. (P. M.)	— — — — —	20
A bőjtről. (P. M.)	— — — — —	77

Irodalom.

„Magyar Nép Könyvtára“	— — — — —	23
Williams György élete.	— — — — —	24
„Kálvinista Világ“.	— — — — —	45
Macfarland S. Ch.: Die internationalen Christl. Bewegung. (I. L.)	— — — — —	46
A Nagyenyedi Ref. Nagyhét Emlékkönyve. (I. L.)	— — — — —	87
Dr. Kecskeméty I.: Josia király törvénykönyve. (Maksay Albert.)	— — — — —	88
„Theológiai Szemle“ (I. L.)	— — — — —	89
Muzsnay László: János evangéliumának és leveleinek magyarázata. (Maksay Albert.)	— —	119
Dr. Imre Lajos: A vezető könyve. (Járosi Andor.)	— — — — —	149
Ujfalvy S.: Az erdélyi régebbi és közelebbi vadászatok. (I.)	— — — — —	152
Dr. Gönczy Lajos: Isten hatalmas keze alatt. (Dósa Dániel.)	— — — — —	199

Egyházi Szemle.

A Hit és Szolgálat Mozgalma (I. L.)	— — — —	115, 144
Zsidó missziói konferenciák. (I. L.)	— — — —	147
Az új liturgia. (M-y.)	— — — —	171
Két nagy konferencia (I. L.)	— — — —	253
Világszövetségek az ifj. gondozására	— — — —	293

Ahitat Percei.

Útmutató a Biblia napi olvasásához.	25, 50, 121, 153, 177, 203, 258, 296
-------------------------------------	--------------------------------------

Vasárnapi Iskola.

Vasárnapi iskolai vezetők részére	29, 54, 92, 125, 157, 181, 207, 267 300
-----------------------------------	---

Szerkesztői és kiadóhivatali üzenetek.

Üzenetek, nyugtázások, felhívások	— 58, 96, 152, 176, 304
-----------------------------------	-------------------------

Az ég és föld jelei.

Luk, 21 : 28.

Előttünk ködbevesző ösvény gyanánt kígyózik a jövő esztendő útja. Személyes életünk jövődjébe épügy nem tekinthetünk, mint nem tudhatjuk e változásokkal tele időben, hogy milven jövődjő vár a gyülekezetünkre és anyaszentegyházunkra. Úgy érezzük, hogy az utóbbi években még bizonytalanabb az élet és az út, mint eddig volt. Régen valahogy volt hitünk az állandóságban, vagy legalább voltak dolgok, melyek állandó létében és érvényében bíztunk és bizhattunk. Az életünk külső körülményei is megbízható renddel és szabályossággal folytak, s ha megzavarta is ezt egy váratlan csapás, vagy veszedelem, úgy tekintettük azt, mint amely jön és elmúlik, de utána visszatérhetünk az élet rendes hétköznapi útjára. Bizalommal nézhettük a munkánkat a gyülekezetben, biztosan reményelve, hogy mint a jó vetés, úgy terem abban az Ige magva. Talán nem hoz százannyit, talán csak kétannyit terem, de nem veszi igénybe hiába erőinket és nem tartogat oly viharokat, melyek egy csapásra hosszú évek munkáját tennék semmivé. Az anyaszentegyház falai vihatatlanoknak és szilárdaknak látszottak, melyeken megtörhet a vihar ereje, de megbontani nem képes.

Ma ez mind másképen van és megtanultuk keserves leckéken, hogy ennek a nyugalomnak és biztos számításnak vége van. Ma a kiszámíthatatlan erők, veszedelmek, meglepetések korát éljük Mintha életünk is súlyosabban fenyegető kilátások közt folynék mint eddig, titkos és rejtett vezzedelmek árnya száll le ránk, ha a jövőbe nézünk. Anyaszentegyházunk bástyafalai mögé nem lehet tétlenül húzódnunk, sőt minden erőnkkel tömni kell a réseket és építeni a romlásokat, hogy a szennyes ár erőt ne vegyen azon és el ne sodorja a föld színéről. És a munkánk! Hová lett annak a biztonsága és ereje? Mikor nem-hogy eredményt nem látunk, de úgy tetszik, hogy minden évvel

hátrább és hátrább vet bennünket valami gonosz, Isten Országá előkészületét ostromló hatalom. Nemhogy apadna a bűn hatalma, de alig vagyunk arra képesek, hogy csak az újabb és újabb támadásokat felmérjük és észrevegyük azokat az újabb lehetőségeket, melyekkel támad és rombol. Nem biztos és nyugalmas jövődő vár ránk, hanem egy rettentő, minden erőnket és hitünket megpróbáló keserves küzdelem, ahol mindazok, akik Isten Országáért élni és halni készek, egész életüket és munkájukat latba kell, hogy vessék, nem a sikerért, csak azért, hogy a harc legalább felvehető legyen.

És ezekben az apokaliptikus időkben, egy nyomorult és tehetetlen reménytelenséggel sokak szívében, mégis ezek a szavai Jézusnak világítanak előttünk: „Mikor ezek kezdenek meglenni, emeljétek fel a fejeteket, mert elközelgett a ti váltságotok.” A keresztyénség elpuhult, biztos jövődőre számító, s a mi egyházunk magabizó és magával megelégedett hangulatában a Jézus szava mutatja az utat, mellyel Isten bennünket ki akar ragadni a nyugalmas tétlenségünkből azzal, hogy rendkívüli nehézségek elé állít, erőnkfeletti feladatokat biz ránk, kudarcokat és veszedelmeket zúdít az életünkre és megsemmisíteni engedi azt az eredményt, melyet nem az Ő Lelke, hanem a magunk ügyessége és önhitt módszerei által értünk el. Így figyelmeztet bennünket rá, hogy nem ez ami neki kell és amit Ő vár tőlünk, hanem az alázatos és hűséges kitartás akkor, mikor elárad a bűn és az Ő Lelkének várása és az annak való engedelmség. És nem ez az eredmény, amivel az Ő Országát munkálni lehet: nem a büszke mellvergetés, nem a magunk személyének kiemelése, nem a külső nagyság és hatalom, hanem olyan lelkek, akik várják az ő váltságukat, akiknek igazi szabadulás kell, akiknek a nyomorúság tengere csak annál jobban megerősíti a vágyukat a mennyei dicsőség látása iránt.

Az új esztendő lehangoló és félelmes jelei közül az Ő hangja szól: Én meggyőztem a világot. I. L.

Élet és munka.

A Sákramentumokról.

1. Az Úr énnékem hivséges vezérem
Fő Pásztoromnak csak Őtet esmérem
Drága jóvoltát elrejttem szivemben ;
Szent nevét áldom egész életemben :
Mert kegyelméből én érdemem felett
Sok lelki jókkal engemet környül vett.
2. Szent beszédének gyönyörűségével
Áldott lelkének titkos erejével
Setét álomból híven felébresztett,
Az én szivemben oly hitet gerjesztett,
Mely bánatjában lelkem vidámítja,
Jó reménységgel naponként újítja.
3. Sőt, hogy nyilvánban kérem kegyelmét,
Birjam bizonnal ígért segedelmét,
Jósággal teljes édes indulatja
Sákramentomít velem kostollatja,
Igy édesíti szivemet magához,
Hogy erős hittel jussak oltalmához.
4. Hozzád is mégyek bátran én köszálom !
Mert im pecsétid már vagynak énnálam :
Tudom, végedet, hogy bennem elérjed,
Váltságod haszna reám is kiterjed,
Elégtételed bűnömet eltörli,
Érdemed fejem életre vezérli.
5. Ez is szivemnek hozzád óhajtásai,
Oh idvességnek kifakadt forrása !
Ha kegyelmedből én Istenem lettél,
Végezd el a jót, amit elkezdettél ;
Reménységemnek add meg kívánt végét,
Az én lelkemnek örök idvességét.

(Az erdélyi ref. egyház 1776-i énekes könyvéből, mely a Heidelbergi Kátés énekekben dolgozza fel 52 Urnapjára. Megvan a magyarországi énekeskönyvben is, erőtelenebb átdogozásban. Losonczy István írta.)

Gyülekezeti munka.

A presbiterek feladatai és kötelességei a gyülekezeti munka szolgálatában.¹

Ha a presbiterek valódi hivatását és rendeltetését, igazi feladatait és kötelességeit meg akarjuk állapítani, bele kell pillantanunk a történelembe. Ennek a tükrében ismerjük fel legvilágosabban a célt és a munkakört, melynek szolgálatára az igazi presbiterek elhivattak.

Még az Úr Jézus Krisztus is tanítványaiban segítőtestvérséget választott magának szent és áldott munkájának véghezvitelére.

A presbitereket az apostolok állították a gyülekezeti élet és munka szolgálatába. Ők voltak az ujonnan alakult gyülekezet őrállói és felvigyázói, pásztorai, sőt kezdetben, ha kellett, még igehirdetői is. A gyülekezet választotta tapasztaltabb, bölcsőbb, érettebb tagjai közül, akik kegyes, buzgó vallásos életükkel, Krisztus és anyaszentegyháza iránti való hűségükkel, életük erkölcsi komolyságával és tisztaságával világító példaképpen jártak a gyülekezeti tagok előtt. Ők örködték a gyülekezet külső és belső rendjére, a hívek erkölcsi életének tisztaságára, az egymáson kölcsönösen segítő, egymás terhére hordozó testvéri szeretet ápolására és mélyítésére. A szegényeket, beteget, nélkülözőket, nyomorultakat az Úr meghagyása szerint a diakonusokkal együtt gondozták a tehetősebbek adományából. Vezetésük alatt a gyülekezet meleg testvéri és szeretetközösség volt, melyben a tagok egymást védtek, ápolták, vigasztalták és építették, mintha egy családnak lettek volna a tagjai. Résen állottak a gyülekezet egységét és békéjét megbontani akaró hamis tanítókkal szemben és hűségesen védelmezték meg az evangélium igazságát. Aztán, mikor az üldözések tűzpróbáján kellett keresztülmennie anyaszentegyházunknak: fel tudták áldozni minden földi vagyonukat és értéküket s ha kellett még életüket is Krisztusért és anyaszentegyházáért. Tudták érte tűrni, szenvedni és megalázkodni, sőt boldogoknak vallották magukat, hogy szenvedhetnek és áldozhatnak Krisztusért és anyaszentegyházáért. Mindezekre pedig azért voltak képesek, mert Krisztus lelke eleven életerő volt szívükben.

¹ A küküllői egyházmegye vámosgálfalvi presbiteri konferenciáján tartott előadás. Különösen azért közöljük, mert presb. konferenciákon felhasználható motívumokat és anyagot csoportosítva tartalmazza a gondolatokat adilyenek tartására.

Különös gondjuk volt a megkísértettek, eltévelyedettek. A Sátán áldozatait, az elbukottakat testvéri szeretettel igyekeztek felemelni, megmenteni, a bűn hálójából kiszabadítani. Nem voltak közönyösek a bűnnel szemben. Nagyon éberem örködtek, hogy a szentek társaságához méltatlan szenyfolt ne éktelenítse Krisztus gyülekezetét. E végett a bűnösöket felkeresték, megintették; amikor makacs megátalkodással találkoztak: kizárták a javulni és megtérni nem akaró bűnöst a gyülekezetből.

Hosszú évszázadokon keresztül a Krisztus egyháza egészen elvilágiasodott és megszűnt benne ez a védő, segítő, gyógyító pásztori szeretetmunkásság teljesen, a presbiteri hivatallal együtt.

A presbiteriumot, teljesen az őskeresztyén mintára és ugyanazon munkakörrel, Kálvin János nagy reformátorunk szervezte újra. Kálvin János presbiteri első sorban a lelkipásztor segítő munkatársai voltak a gyülekezet valláserkölcsei életének irányításában, vezetésében és ellenőrzésében. Figyelemmel kísérik mindenik egyháztagnak életét, barátságosan megintették azokat, kiknek Krisztus iránt való hűsége vagy buzgósa meglankadott, vagy rendetlen és Krisztus tagjaihoz méltatlan életet éltek. Súlyosabb esetekben a presbiteriek a lelkésszel együtt összegyűltek és ítélkeztek. A vétkest az úrvacsorától, vagy a templomtól eltiltották, nagyobb vétségek esetén a gyülekezetből kizárták és csak bünbánat, megtérés feltétele mellett fogadták vissza. A bűnbe ismételt visszaesőt vagy makacs megátalkodott és megtérni nem akaró vétkest a gyülekezetből véglegesen is kizárták. A gonoszságok, bűntények elkövetőit ezenkívül átadták megbüntetés végett a világi hatóságnak. A szegényeket, özvegyeket, árvákat és beteget, munkaképteleneket gondozták, segélyezték, gyámolították és vigasztalták.

A presbiteriek nagyon lelkiismeretesen fogták fel hivatásukat. Nem néztek el semmi bűnt, hanyagságot, rendtlenséget, éktelenséget, hanem szeretettel, tapintattal, négy szemközt, majd tanuk vagy a gyűlés előtt feddetek, intettek és örködtek. Így tette Kálvin János a presbiteriek segítségével által gyülekezetét azzá a családias közösséggé, amelyen az az apostoli korban volt.¹

A mi magyar református anyaszentegyházunkban a presbiteriumot legelsőnek Vajdaszentiváni János, vámosgálfalvi lelkipásztor, küküllői esperes szervezte meg a vámosgálfalvi gyülekezetben az 1668. évben. Ugyanakkor tartotta, nagyon lelkiismeretes előkészítés után, magyar református egyházunkban a legelső konfirmációt. A rendszeres katekhézist, egyházi énektanítást, konfirmálást és a presbiteriumot már a következő esztendőben bevezette a küküllői egyházmegyének csaknem mindenik egyházközségébe.

Vajdaszentiváni János az anyaszentegyház elszunnyadt belső, valláserkölcsei életének megújítására törekedett és abban

¹ Forgács Gy. Emlékezés a reformációra. 1917. 36. l.

az időben szokásos külső tenyítő eszközökkel működő egyházi fegyelmet valláserkölcsi nevelés által akarta megnevesíteni és az apostoli kor mintája szerint újra szervezni. Erre a célra szervezte meg egyházában, majd egeházmegyéjében a presbiteriumot. Távolról sem a gyülekezet gazdasági és anyagi ügyeinek intézésére állította fel, hanem a jó erkölcs, rend, fegyelem és vallásos nevelés munkájának biztosítására. Amint ő maga írja: „hogy az ige tanítása szerint Isten nyájára vigyázzanak, előljárjanak atyafiúi szeretettel és a veszedelembe való beesés előtt megintsenek akárkit, kiragadván azt, mintegy tűzből.”¹

E rövid történeli visszapillantásból mindnyájunk előtt világos, hogy anyaszentegyházunkban a presbiterek igazi hivatása és kötelessége feledésbe ment. A gyülekezet tagjainak valláserkölcsi életével, annak ápolásával, védelmezésével, a gyülekezeti szeretetmunkával ma alig törődnek. Ez is egyik világos jele annak, hogy gyülekezeteinkben a belső életerők elszunynyadtak és egész egyházi életünk veszedelmesen kezd hasznnyalítani a kivágatásra ítélt terméketlen figefához.

Testvéreim, én ma itt a reformáció évfordulóján, Vajdaszentiváni János templomában és gyülekezetének jelenlétében mondom mindnyájunknak, hogyha anyaszentegyházunkban nem indul meg új reformáció, ha egész belső életében és munkájában meg nem ujul: a kivágatás és elpusztulás veszedelme fenyegeti feltétlenül, mert nem terem gyümölcsöket Isten országa számára és hasznavehetetlenné, értéktelenné válik Isten szenteséges terveinek és céljainak szolgálatában.

A bűn uralomra jutott a földön és nyomában felette meg sokasodott a testi és lelki nyomor szerteszt mindenfelé. Krisztus gyógyító, segítő szeretetmunkája vár reátok. Lépjetez munkába, hogy meglisztítsátok magatokat és Krisztus anyaszentegyházát a bűn éktelességétől és nyomoruságaitól. Isten és a Jézus Krisztus szólít titeket — általam — presbiter testvéreim, ma a reformáció ünnepeén, e szent Sionon, melynek katedrájából az élő Isten hőslelkü prófétája lángoló szavakban hivta fel 258 esztendővel ezelőtt e gyülekezetet a megújult élet beindítására.

Tárjuk ki szívünket a kegyelem előtt, hogy az imádságaink által bevonuljon életünkbe és teyzen csodát bennünk és munkáink által anyaszentegyházunkban. Vegyük fel a gyermekek, ifjak nevelésének, a nyomorultaknak, betegeknek, szegényeknek és munkaképteleneknek, a tévelygőknek és bűnösöknek gondját. Ezt a szent szeretetmunkát az Isten kezdette el és Ő bizta rá gyülekezeteire.

Ennek a munkának vezetője, irányítója, szervezője, számadója és ellenőrzője csak maga az egyház lehet. De az egyház nem egy a pappal. Az egyház a gyülekezet. Maga kell, hogy dolgozzék ön maga építésén megbizottjai: a pap és a pres-

¹ Kőküllői e. m. Protokollum 1676. 4. l.

biterek által. Anyaszentegyházénknak át kell alakulnia a munka és a tevékeny szeretet egyházává.¹ Rengeteg baj, bűn, nyomor, árvaság, szenvedés van mindenfelé. Isten gyógyító munkára hívja sáfárait és mi ebben felelősek vagyunk előtte és munkáinkat számon kéri tőlünk.

Be kell ismernünk, hogy tulajdonképeni munkánkat, igazi kötelességeinket elhanyagoltuk. A legtöbb presbiter hivatása és kötelességei felől úgy gondolkozik, hogy tőle teljesen elegendő, ha a gyülekezet külső, világi életének gondjaival, gazdasági, vagyoniügyi, vagy kormányzati dolgaival foglalkozik. Ma minden munkásságuk csaknem teljesen ezekben merül ki. Bár fontosak és nem hanyagolhatók el ezek sem, mégsem ez a presbitereknek igazi kötelessége. Az Úr többet vár ennél tőlük. A presbiterek nagy többsége igazi megbízatását félre ismerte. Ők az Úr választottai, Isten ügyének és Krisztus anyaszentegyházának képviselői, nagy, szent érdekeinek védelmezői és hordozói és nem az ezekkel olykor szemben álló, gyakran kiméletlen harcot folytató felelőtlen sokaságok önző, szűkkeblű törekvéseinek szószólói és képviselői. Nagyon szomorú tünete ez egyházunk elvilágiasodásának, benső nemesebb életerői kiszáradásának. Ezért van életében annyi áldatlan viszály és háborúság. A mi dolgaink inkább a világgal, annak ügyeivel és érdekeivel állanak kapcsolatban, mint a Krisztussal. Mihelyt a lelki és valláserkölcsi élet mindennapi kérdései fogják a gyülekezetek és presbitereknek legfőbb gondját képezni, el fognak ülni a viszályok és háborúságok egyházunkban, mert a szeretet és békeség egységében fogunk találkozni mindnyájan a Krisztusban az Ő szent ügyének és országának szolgálatára irányuló egységes akarattal. Anyaszentegyházunknak élő, munkás, lelki egyházzá kell átalakulnia. Gyülekezeti tagjainknak a Krisztussal benső életközösségre kell eljutniok általunk, de ez csak akkor következik be, ha közös megfeszített munkával fel tudjuk serkenteni vallásos, öntudatunkat és közérzetünket.

A következőkben a presbiter személyes munkájáról kívánok szólni,

A presbitert, a gyülekezet által, Isten hívta el felelősségteljes és szent szolgálatára. Hűségesnek, igaznak kell lennie Krisztus és anyaszentegyháza iránt. Élete legyen komoly, egyszerű és munkás, buzgósága és vallásossága példaként világítson a gyülekezeti tagok előtt. Egész élete, magatartása, szavai, cselekedetei viseljék magukon Istentől nyert megbízatásának bélyegét. Családi életének tisztának, feddheillenek kell lennie. Otthonát a krisztusi szeretet, szelidség, békeség és szolgálatkészség ékesítse; családját a keresztyén család fő gondosságával szeresse és gondozza; gyermekeit, a kicsinyeket és a serdülteket nevelje engedelmségre és atyai fegyelemmel óvja meg minden tévelygéstől és feslettségtől. Az énekes, imádságos

¹ Makkai Sándor. Önt datos kálvinizmus. Kolozsvár, 1926. 50. 51. 1.

könyv és a Biblia ott legyen minden presbiter házában. De ne csak dísz képen, hanem naponta egész házanépével együtt imádkozzanak és olvassák a szentírást. Családtagjaival együtt adjon jó példát a templom és vallásos összejövetelek látogatásában, az ünnepek megszentelésében, az úrvacsorával való élésben, az áldozatkészségben és egyházával szemben fennálló tartozásainak és kötelezettségeinek pontos teljesítésében.

Hogy a presbiter a gyülekezeti munkában tevékeny részt vehessen, feltétlenül szükséges, hogy a családok szűkebb körönként a presbiterek között felosztassanak. Mindenik kör élén — melynek családjai lehetőleg szomszédágban élnek — álljon egy-egy presbiter, ki az idősebbik testvér szeretetével és figyelmével kíséri a reája bízott családok életét. Örökdiék éberan arra, hogy a körében lakók az ünnepeket megszenteljék, a templomokat, vallásos összejöveteleket látogassák, úrvacsorával éljenek, a gyermekek pontosan járjanak iskolába, vigyázzon a gyermekek, főképp az ifjak erkölcsi magaviseletére, intse és buzdítsa őket közvetlenül vagy szüleik útján, hogy a vasárnapi iskolában vagy az ifjak részére rendezett vallásos ének, káté és Biblia olvasó, magyarázó összejöveteleken részt vegyenek. Intse békességre a viszálykodásban élő házastársakat vagy családtagokat. Igyekezzen elejét venni az ellenségeskedéseknek, perlekedéseknek tapintatos és bölcs közbelépéseivel. Ha bajban van valaki és ottalomra, támogatásra, segítségre szorul, testvéri szeretettel vegyen tudomást a dolgról s ha kell, forduljon a lelkészhez, hogy a bajbajutott testvér a segítséget meg is kapja. Általában hozzon a lelkész tudomására minden olyan dolgot, mely segítséget, orvoslást, vagy vigasztalást igényel. A nyomorban élő szegények, munkaképtelen nélkülözők ügyének legyen szószólója, keresse fel a betegeket és nyújtson vigaszt, segítséget nekik. De mindenek felett legyen hűséges felügyelője a körében lakók erkölcsi életének. Mindezekben kérje ki a lelkész tanácsait, utasításait és azok szerint járjon el. És ha szükség van rá, intsen, figyelmeztessen, dorgáljon, de nem haraggal, hanem testvéri szeretettel, mert nem uralkodásra, hanem szolgálatra hívatott el. Ha valaki rosszat cselekszik vagy a jó erkölcs, tisztesség útjáról letér vagy mértéktelenségre, rendetlen életre adja magát, felebarátjának anyagi vagy erkölcsi kárt okoz, övéi gondját elhanyagolja vagy családtagjaival szemben nem keresztényi durva bánásmódot tanusít: feddje meg, dorgálja meg. Akik pedig az ő testvéri, atyai intelmét be nem veszik vagy figyelmen kívül hagyják: azokat jelentse be a lelkésznek, illetve a presbiteriumnak. A makacs megátalkodottak felett ítéljen a presbiterium. A visszaeső, javulni nem akaró bűnöst zárja el az úrasztalától, tiltsa el a templomtól. Sőt többé nem szabad idegenkednünk attól sem, hogy a javulni nem akaró vétkes — a régi példa szerint — kizárassék a gyülekezet közösségéből mindaddig,

míg bűnbánattal, megtéréssel maga nem kéri visszafogadását. Ezt szigorú föltételek mellett meg is kell engednünk.

Ki kell terjesztenie a presbiternek gondját az inasok, cseledek sorsára, helyzetére és közbe kell lépnie, ha ezek kísértésbe, bajba jutnak vagy vallás-erkölcsi nevelésük akadályokba ütköznek munkaadójuk részéről. Örködni kell, hogy babonás hitből vagy szokásból hiveink közül senki se keresse beteg hozzátartozójának gyógyulását kuruzslóknál, ráolvasóknál, más felekezetek miséző papjainál, hanem forduljon orvoshoz. Az ilyen eseteket tudomására kell hozni a lelkésznek, hogy a babonás hitben tévelygőket a helyes útra vezethesse idejekorán.

Különösen örködniük kell a presbitereknek, hogy hiveink hithűsége általános legyen. Az idők nagyon veszedelmesek. A szekták rohamra készen állanak és prédára lesnek. A reversális hajsza is felette aggasztóvá vált. Nem szabad magunkra hagynunk megkörnyékezett és megkísértett testvéreinket. Az órállóknak résen kell lenniök és minden erővel meg kell menteniök azokat, kiket elragadni akarnak református anyaszentegyházunktól. Védekezésünknek egyik nem utolsó eszközüül kínálkozik, hogy hiveinket ne a hódítani akaró szekták lássák el olvasni valókkal, hanem azokról magunk gondoskodjunk. E végett fokozottabb mértékben kell gondoskodjunk arról, hogy hiveink közt a vallásos építő iratok, újságok, Bibliák, ének, ima könyvek nagyobb számban terjesztessenek.

Minden presbiternek főgondját kell, hogy képezze a gyermekek és ifjak vallásos és erkölcsi nevelése. Egyházunk jövője azon fordul meg, hogy milyen lesz az a nemzedék, melynek nevelése reánk bízott. A gyermekek csak úgy lesznek Krisztus hű követőivé, ha az iskolának, melyben felnevelkednek, szellemi légkörét a Krisztus evangéliuma alkotja. Ezért kell gondoskodnunk minden áron saját felekezeti iskoláink fenntartásáról, a tanítók munkájának odaadó támogatásáról, tiszteletes megélhetésüknek biztosításáról, mindennemű iskolai tartozások pontos beszolgáltatásáról. Ha valamelyik presbiter közömbös vagy ellenséges magatartást tanúsítana saját iskolájával szemben, az nem értette meg anyaszentegyházunknak, Isten által reája ruházott hivatását s így méltatlanná lett a presbiteri megbízatásra.

A presbitereknek tovább nem halasztható egyik legfőbb kötelessége a háborus erkölcsök által megfertőzött légkörben felnőtt ifjúságunk erkölcsi nevelése. Nagyon vétkes mulasztást követtünk el, mikor a rájuk való felügyeletet csaknem teljesen elhanyagoltuk. Ma az ifjúság mulatozása — csaknem mindenfelé — különösen a téli időszakban annyira szertelenségbe csapott, hogy a jó erkölcsöt veszélyezteteti és szinte lehetetlenné teszi a velük való komoly, rendszeres foglalkozást. Ezek költségeinek előteremtése nem egy helyen visz kísértésbe egyeket. Növendék ifjak az éjszakákat gyakran átkóborolják,

éjjeli táncokban, fonókban serdülő leányok is kellő felügyelet nélkül mulatoznak. A vasárnapi örökös táncokat némely helyen hétköznapi éjszakai táncok is követik, sőt még az ifjak korcsmázása sem egészen ritkaság. Fájdalommal, mély szomorúsággal kellett látnunk, hogy különösen nagy ünnepeken mit rombolnak az ifjúság erkölcsi komolyságán a szélsőségbe csapó mulatozások. Csudálatos és érthetetlen, hogy a szülők ennyire szabadjára engedik legdrágább kincseiket, gyermekeiket. Presbiter testvéreim, szabjatok szigorú határokat. Ezek tovább így egy napig sem mehetnek. Kezdjétek a rendszabályt saját gyermekeiteken. Én távolról sem vagyok ellene az ifjúság tiszteséges, illendő multságának, szorakozásainak, de tülzástól, a lejtőtől meg kell óvnunk azokat, akik anyaszentegyházunk jövődjének reménységei és akikért mi, a szülőkkel együtt, felelősek vagyunk. Nem azt mondom, hogy a táncokat, fonókat eltörölni kell, hanem felügyelet alá helyezni és szigorú korlátok közé szoritani azokat. Erre a célra, ha kell, a polgári hatóság segítsége rendelkezésre áll és igénybe is vehető. Mindenik presbiter kísérje figyelemmel a körébe eső ifjak magaviseletét. Ha kifogásolni valót talál, lépjen közbe a szülőknél, ha szükséges a lelkésznel. Vigyázzon arra, hogy a körébe eső ifjak rendesen járják a templomot és vegyenek részt a vallásos nevelésükre rendezett összejöveteleken.

Ezekben látom én, testvéreim, a presbiterek mai kötelességeit. A presbiter a lelkész pásztori nivalásának a munkatársa és neki is ugyanazon pásztori lélekre van szüksége, mint a papnak. Ezt a pásztori lelket megkapják mindazok, kik gyakran és buzgón imádkoznak érte és Isten igéjével naponta táplálják lelküket és szívükön hordozzák Isten országának és Krisztus anyaszentegyházának legdrágább érdekeit. Ma anyaszentegyházunkat csakis ez a közösen végzett pásztori tevékenység nyíthatja és mentheti meg, hogy alkalmas legyen a krisztusi eleven életerők befogadására és ezek által Isten szentséges céljainak szolgálatára.

Dr. Illyés Géza.

A Baseli Missziói Társaság munkaterei és munkája.*

„Ime, mondom nektek: Emeljétek föl szemeiteket, és lássátok meg a tájékokat, hogy már fehérek az aratásra” — a misszió Urának eme szavaival lépett a Baseli Missziói Társaság igazgatója a múlt év júniusában az egybesereglett ünneplőgyülekezeti elé, amely Európa minden részéből eljött, hogy meghallgassa a missziói munkáról való beszámolót.

„Fhérek az aratásra” — valóban így lehet jellemezni a

* Jelen cikk a Ref. Szemle 43. sz. 64—1926. sz. körlevélben foglalt felhívás teljesítését igyekszik lehetővé tenni. Anyagul szolgálhat vall. összejövetelen missziói előadás tartására.

misszió helyzetét Kamerunban s az Aranyparton — de vajjon Malabárban, Dél-Borneóban s Khinában is? Hogy ez utóbbi országokban is megláthassa az ember az eljövendő aratásnak az idejét, ahhoz hívő látásra van szüksége, a Jézus szemeire, Aki abban az *egy* samáriai asszonyban, aki megtalálta Benne a Megváltóját, már meglátta az egész samaritanus gyülekezetet, amely eljövendő volt, hogy Urának ismerje meg Őt. Jézus szemei nem tévednek soha, — s a missziói munka az Ő munkája, melyet az Atya minden isteni ígérete hordoz; a Fiu műve, Akinek adatott minden hatalom mennyen és földön s Aki előtt egykor minden térd meg fog hajolni.

Abból a kicsike mustármagból, amelyet a Báseli Misszió 111 évvel ezelőtt elültetett, hatalmas fa nőtt ki, amely mártírvértől öntözve meghozta s most is egyre hozza a maga gyümölcsét az Isten nevének dicsőségére. Ki mérhetné föl annak az áldásnak a nagyságát, s gazdagságát, amit az elmúlt évszázadban az evangelium hírnökei eljuttattak a pogány lelkekhez, akik a nagy örömmüzenetre, a Jézus Krisztus szabadítására várakoztak. Mert miben áll egyébben a misszió feladata, mint abban, hogy békességet hirdessen s szabadulást vigyen azoknak, „akik a haláltól való félelem miatt teljes életükben rabok valának” (Zsid. 2: 15.)

A Baseli Misszió fejlődését kezdettől fogva az Isten nyilvánvaló áldása kísérte. De a munka kezdettől fogva a hősi áldozatosság és mártíromság jegyében is állott — az Aranypartért való küzdelem ezt aényt fényesen illusztrálja! — a baseli misszionarusok sokszor generációkon keresztül kitarítottak a gyilkos klima gyötrelmei üldöztetések s halálveszedelmek közt, mert „a Krisztus szerelme szorongatta őket.” Az első tizenkét év alatt már 8 sirhalom jelezte a Báseli Misszió munkájának utját — ma már egészen bizonyos, hogy abból a nyolc sirhalomból nőtt ki az Aranyparton az a százszoros gyümölcs-termés, amit ma ott látunk . . .

Egészen 1914-ig, tehát 99 éven keresztül folytonos fejlődést s növekedést észlelhetünk a Báseli Misszió munkájában, annak minden ágában, úgy a missziói iskolák, mint az orvosi s a női misszió területén. S ekkor hirtelen rászakad a fehéredő mezőkre a világháború vérvizátara, amely a B. M. munkáját sokkal keményebben sújtja, mint bármilyen más missziói társaság munkáját, mindamellett, hogy a székhelye a neutrális Svájcban volt s van!

A legrosszabbul állt a dolog Kamerunban, ahol az angol kormány elfogatta a német misszionariusokat s kegyetlen fogolytáborokba hurcolta el őket. Azt lehet mondani, hogy itt a munka legnagyobb részét kiméletlenül eltaposták s megsemmisítették. Nem sokkal jobban állt a dolog Hongkongban, ahol kiutasították a baseli misszionariusokat s Indiában, ahol internálták őket. A fronton is igen sok ifju, kiképzés alatt álló misszionarus esett el, ehhez járult a háborút követő nagy inség s

valutaleromlás, úgy, hogy úgy látszott, mintha mindennek el kellene pusztulnia, amit olyan nagy áldozatok árán plántáltak valamikor.

De az Ur megkönyörült a maga munkáján s új utakat mutatott s nyitott meg előtte. Hosszu komoly tárgyalások után végre létrejött az angol kormánnyal való megegyezés s az otthoni gyülekezet megható áldozatok árán új alapot teremtett a megújultan meginduló munka anyagi szükségleteinek a fedezésére.

1925-ben a B. M. újra fölvehette a munkáját British-Borneóban, Malabarban s British-Kamerunban. Az Aranypart is újra megnyitott előtte. De most aztán százszorososan felfokozott munkára s odaadó hűségre van szükség a munkában, mert a misszió helyzete talán sohasem volt még olyan komoly és sürgető szükségű, mint éppen a mai napokban.

Minden vágyakozás mellett, amely pl. Kamerunban s Indiában mutatkozik, megmozdul a tudatos ellenségeskedés is az evangéliummal szemben, különösen az olyan országokban, amelyekben a felebredt nemzeti öntudat forrongása tartja izgalomban a lelkeket s amelyek ugyanakkor az atheistikus s bolsevista propaganda pressziója alatt állnak. A misszió munkája nagyon megnehezedett, amióta a „keresztyén kultúra” glóriája a világháború alatt olyan végzetesen lekopott Európáról az egész világ szemeláttára!

Tekintsük át röviden a B. M. munkaterületeinek a mai helyzetét.

Khinában igen komoly jelek arra mutatnak, hogy az egykor nyitvaálló ajtók ma megint becsukódnak, vagyis jobbanmondva ellenséges hatalmak arra készülődnek, hogy az egykor nyitott ajtókat eltorlaszolják. Óriási küzdelem folyik ottan; „Ifju-Khina” (a jelenleg vezető felsőrétege az értelmiségnek) elszántan szembefordul a keresztyénséggel, állítólag azért, mert az evangelium nem egyeztethető össze a tudománnyal. Ez a mozgalom valóságos ellenmisszióként dolgozik s azon igyekszik, hogy ennek az antikeresztyénségnek a szellemét bevigye az összes iskolákba, még az elemi iskolákba is, mert a jelennek gyermekei a holnap tanítói, a jövőnek hordozói s az állami iskola, amely ma alkotmányosan *vallástalan*, holnap könnyen átalakítható *vallásellenes* s *keresztyénellenes* iskolává, anélkül, hogy az alkotmány szövegén csak egy betűt is kellene változtatni. Csak azon múlik, hogy a jövő tanítóiba vallásellenes s speciálisan keresztyénellenes lelkületet neveljenek bele. S még egy hatalom dolgozik azon, hogy Khinában eltorlaszolja az evangélium előrehaladását: Moszkva. A bolsevizmus rendszeresen dolgozik Khinában. Az a sok ezernyi khinai, akiket a világháború alatt Oroszországban segédszolgálatokra fölhasználtak, 1917. óta ott rendszeres kommunista oktatásban részesült s 1921. óta mint bolsevista agitátorok dolgoznak a saját hazájukban. Hatalmas segítsége ennek a propagandának a

taschkenti egyetem diáksága, akik tudományos felszereléssel ellátva, mint diplomáciai titkárok dolgoznak Khinában s Ázsia többi népei közt is. Az arany-rubelek valóságos áradata ömlik Khinába — az ujonnan fölfedezett szibériai aranymezők bőven gondoskodnak erről — hogy az egyetemi diákság körében kommunista klubok alakítását előmozdítsa. A sajtó is már nagyrészt a kommunista propaganda kezében van s a „Bez-boschnik,“ (magyarul „Az istentelen“) a moszkvai bolsevista vezető ujság, khinai nyelven az ország minden vidékén száz és százezernyi példányban forog közkezen. A khinai munkásszervezetek már formálisan is szövetkeztek Moszkvával. A mondottakból láthatjuk, hogy a diákok s a munkásság, tehát Khina értelmisége és proletariátusa azok a társadalmi rétegek, amelyek szembenállnak s elidegenedtek a keresztyénségtől. Szerencsének mondható ezzel szemben, hogy Khina népességének 70—80 %-a földműves, akik a reformok áradatának igen erős gátként állanak ellent. Mindamellet áll a tény, hogy Khinában a misszió helyzete igen komoly és veszélyeztetett. Hogy ott a nagy ellenállás mellett is szorgos munka folyik, azt bizonyítja az a tény is, hogy az elmúlt esztendőben 500 felnőttet keresztelhettek meg. Így az ottani keresztyének száma ma már több mint 13.800. De mi az a 14.000 lélek szemben egy körülbelül 500 millió lelket számláló népességgel? Milyen messze van még a misszió a tulajdonképpeni céltól, attól, hogy az egész népet, mint népet, a Krisztus uralma alá hajtsa...

Indiában nagy ébredésről beszélhetünk. A régi világ ugyan még látszólag erős alapokon áll, de már elmuló félben van, annyi egészen bizonyos. A kasztrendszer megingása s szétbomlása a legvilágosabb jele ennek az ébredésnek. Nagyon sok hindu érzi már tehernek a régi társadalmi rendszert s az alsóbb néposztályok, akik a legjobban szenvedtek alatta, egyszerűen ignorálják s ezzel már föl is szabadították magukat alóla. Sokan a hindu vallás külső jeleit is (a czopf, a szentelt hamujel a homlokon stb.) kezdik már elhagyni, de az egész mozgalom nem merül ki a pusztá negativumokban. Egy nagy új tény kezd mindjobban utat törni magának: a Jézus neve ma már az a név, amely minden név fölött való. A nem keresztyén hinduk is a legmélyebb tisztelettel beszélnek Jézusról s a politikai kérdések tárgyalásában is mindenfelé a Jézus szavaira s parancsolataira kezdenek utalni, amint azt pl. Ghandi, a nagy hindu nemzeti proféta is teszi. Indiában ma már egy önálló nemzeti malabár keresztyén egyház van, amely még ugyan nem nélkülözheti a misszió vezetését egészen, különösen anyagi téren még nem, de amely szellemi tekintetben már majdnem teljesen önálló.

A B. M.-nak itt van egy menhelye a bélpoklosok számára, amelyben 120 beteget tudnak ellátni, ezek közül már kettőt meg is tudtak keresztelni. Van 37 elemi s 7 felsőbb iskolája, ezek közt van a tanítóképzőintézet Netturban s az igen

népes főiskola Talascheiben. A legfőbb munka természetesen az evangélizáció, amelynek mindenfelé nyitott ajtóinak vannak. Sajnos még nagyon sok munkaerőre volna szükség, akik a Krisztus szerelmétől szorongatva itt beállnának az aratás nagy munkájába.

1925. áprilisában a Rajnai misszió egész munkáját átvette a B. M. *Délkelet-Borneóban*. Itt legelőször a már meglévő gyülekezeteket kellett intenzívebb gondozásba venni, mert a modern kultúrélet kísértései, amelyek különösen a kikötővárosokban igen erősek, sok keresztyén lelket megejtének s a pogányság hatalma különösen betegségek idején még nagyon könnyen visszahúzza őket. Sokszor kézzelfogható közel férkőzik hozzájuk a kísértés, hogy a régi, megszokott varázslatokban keressenek gyógyulást a bajaik ellen. Itt nagyon türelmes, mélységesen szerető, de nagyon komoly s erélyes cura pastoralist kell végeznie a misszionáriusnak s a feleségének. A pogányok közötti munka is nagyon erős próbára teszi a misszionáriusok türelmét, de azért nem hiábavaló a munka. Az elmúlt munkaév legnagyobb eseménye az a nagyszabású keresztelelési ünnepség volt, amely Anstein lelkész úr (akit közülünk is ismernek egynehányan) jelenlétében ment végbe Bubuk-Hidjuban július 12-én. 105 lelket kereszteletek meg egyszerre, köztük 70 felnőttet s 35 gyermeket. Ennyi pogányt még eddig sohasem vettek fel egy napon a gyülekezetbe. S mindez a „fejvadászok”, a varázslók s emberévek országában, ahol évtizedeken keresztül minden misszionáriust vagy elkergettek, vagy megöltek!!

Borneóban a B. M. jelenleg 13 főállomással dolgozik, ahol 55 iskolája van. Azonkívül Kwala-ban, a dajákok fővárosában már épül a missziói kórház az orvosi misszió számára.

Most még csak egy pár szót Afrikáról. Első sorban Kamerunról. Örömmel lehet megállapítani, hogy az angol kormány a B. M.-t újra bejegyezte az elismert missziói társaságok lajstromába s 1926. tavaszán visszaadta az egész birtokát s minden tulajdonát. A legszívélyesebb bánásmódban részesítette a B. M. minden munkását, ami a bennszülöttekre is igen mély hatást gyakorolt. Hat missziói állomás Kamerunban teljesen elhagyottan állt éveken keresztül, ez persze nem hozható olyan könnyen helyre. De Istennek hála, az egykor megnyert lelkek, akik éveken át olyanok voltak, mint a pásztor nélküli juhok, mégsem széledtek el egészen. A legrégebb gyülekezetek a partvidékeken megálltak elhagyatottságuk közepette is s eredményesen ellene álltak úgy a pogányság, mint az egyre erősödő katolikus propaganda hatalmának. A fiatalabb gyülekezetek igen erősen ki voltak téve a pogányság ostromának s azért sokban elhalt az élet s elerőtlenedtek. Nagyon sok függ a bennszülött munkások hűségétől s arravalóságától. Egynehányan az elhagyatottság hosszú, nehéz ideje alatt megható jelét adták a Krisztus iránti hűségüknek. Különösen 9 evan-

gélista tünt ki közülök, akik csodálatos önfeláldozással s égő buzgalommal álltak meg a Krisztus ügye mellett. A kameruni munka most minden vonalon az újjáépítés s helyreállítás jegyében áll. Egyike a legfontosabb teendőknek a presbýterek, a tanítók s katechéták összegyűjtése s elmélyítése s továbbnevelése. Ebből a célból zsinatokat azaz konferenciákat tartanak időnként különböző misszió állomásokon s azonkívül kurzusokat is rendeznek a hitélet elmélyítése céljából. Az egész munka itt nagy reménységre jogosító. Különösen biztató a helyzet az Aranyparton, ahol a visszatérő misszionárusokat nagy, újjongó tömegek fogadták s diadalmenetben kísérték be az állomásokra. A hálaadó istentiszteletek egész sorozatát kellett megtartani, a január 3-án egybegyűlt óriási tömegek számára, akik elfogódott, hangtalan áhita tal töltötték meg a kumázi-i Eben-Ezer templomot.

Asantiban még vannak emberek, akik még emlékeznek azokra az időkre, amikor a király követeket küldött szét az országban, hogy száz embert követeljen a fia halotti tora számára, hogy azokat azon megölje. Minden ellenállás hasztalan lett volna akkor s hiába minden jajgatás, mert nagy kitüntetésnek kellett számítani, hogy a királynak kedvében járhattak! S ma Asanti nagyjában már egészen keresztyén ország, kulturált állam, amelyben az evangelium élő erői mindjobban érezhetővé válnak, ahol a misszionárusok a királyi udvar legszívesebben látott vendégei.

78 bennszülött munkás dolgozott az utóbbi évben az aranyparti munkában — de a lehetőségek itt olyan óriási arányúak, hogy a misszió nagyon a szívére kell vegye Mesterének az intését: „Kérjétek az aratásnak Urát, hogy aratókat küldjön a maga aratásába.”

Vajjon a fentebb vázolt képekből nem tűnik-e ki kényszerítő erővel az a tény, hogy *szükség* van a missziói munkára? Amikor Pál az II. Kor. 5: 10–21-ben arról beszél, hogy Isten megbékéltette magát a világgal, hozzáteszi: „és nekünk adta a békéltetés szolgálatát.” Ez annyit jelent, hogy Isten arról is gondoskodott, hogy ez a tény ismeretessé legyen mindenfelé. A misszió az az eszköz, amely által Isten az elvégzett megbékéltetést, a váltságot a világnak felkinálja. Ez az isteni jelentés az egyetlen igazi értelme minden misszióknak.

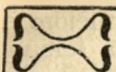
A misszió célja a népegyházak, azaz szeretné a népek egészét általhatni az evangélium élő erőivel. Ez volt a szándéka Urunknak is, amikor tanítványainak azt mondta: „Tegyetek tanítványokká minden népeket.” A népek ilyen áth христиánizálásának az értéke egészen szembeötlő. Csakis így lehet a pogány szokásokat s hiedelmeket egészen kiirtani, csakis így képződik egy egészen új keresztyén világnézet s életszemlélet s csakis így formálódik át az egész életfolytatás is. Ennek az oltalmában felnövő új generációk aztán megtapasztalják az evangélium csodálatos átfőmáló erőit s mindjobban megtanulnak méríteni az evangélium kifogyhatatlan gazdagságából.

Lehet, hogy egyszer ennek a módszernek a helyébe egy inkább nagyjából való átevangelizálása a népeknek fog lépni, talán éppen a Krisztus egyházának az antikeresztyén üldözésével kapcsolatban, hogy így megismétlődjék az a folyamat, amelyről az Ap. Csel. 8. részében van szó: „Támadá azon a napon nagy üldözés a jeruzsálemi gyülekezet ellen és mindnyájan eloszlának Judeának s Samariának tájaira, az apostolokat kivéve... Amazok annakokárt eloszolván, széjjeljártak hirdetvén az igét.”

De ma még a népegyházak létesítése a kívánatos cél, s ez az „Isten lelkének erejében” hogy a pogányok a hitben való engedelmességre vezéreltessenek az Ő nevéért. (Rom. 15: 18—19.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A keresztyén élet és a kulturális élet.

1. Merőben aktuálissá vált ezzel a kérdéssel való foglalkozás, sőt egyenesen sürgetőleg áll velünk szemben s a napi események sokféleségén át megoldást követel tőlünk, úgy az egyesektől, mint a legkülönbélebb közösségektől, de mindenkifőlött a keresztyén egyházaktól. Hányszor megoldották már ezt a kérdést csak az elmúlt század folyamán, de az élet annyira napirendre tért ezek felett a megoldások felett, hogy ma, amikor számot adunk róluk, szinte sajnálkozunk az erőfeszítéseken, a vívódásokon és az erőpazarlásokon. Mélyen megváltoztak, szinte azt mondhatjuk, polárisan megváltoztak azok a szempontok, amelyek alatt a keresztyén élet és a kulturális élet kérdéseit nézzük, különösen az előbbire vonatkozó szempontjaink lettek merőben mások, amiből természetszerűleg következik a kulturális élettel szemben való új állásfoglalásunk.

A kérdés felvetése különösen aktuális reánk erdélyi magyarokra nézve, ami nem jelenti azonban azt, hogy a kérdés csak a mi kérdésünk, tehát egy egyetemes kulturfilozófiai kérdés speciális esetével lenne dolgunk. Ebben az esetben az egész probléma egy szellemtörténeti kérdéssé válnék, amelynek megoldása nem egyetemes elvi természetű, hanem praktikus-történeti kérdés lenne, praktikus-történeti eredményekkel. A kérdés erdélyi vonatkozása csupán annyit jelent, hogy a mi szellem-történeti helyzetünk érzékenyebbé teszi a kérdésben rejlő feszülő mozzanatokkal szemben, vagy helyesebben mondva, a mi számunkra a kérdés égetőbb, elevenbevagóbb, érettebb, vagy legalább is azok közé tartozunk, akiknek számára a kérdést nem a theoretikus elgondolás hozta a felszínre, hanem maga a gyakorlati élet adta fel azt a theoretikus ész számára.

A mi jelenlegi szituációnkban a keresztyén élet sürgetése kizárólagos kényszerítő erejű. Mi többé nem tudunk megelégedni azzal a kettős párhuzamos életfolytatással, amely itt keresztyén élet kívánt lenni, ott pedig kulturális élet, amely itt alázatosan meghajtott fejet követelt, ott pedig önerzetesen magababizó tekintettel nézett a kultivációra váró nyers természeti életre. Misszióink mind a kettőre, a felelősség terhe alatt kötelez, tehát döntenünk kell: vagy komolyan nagy dolog mind a kettő, vagy csak az egyik; ha mind a kettő nagy dolog, akkor az a kérdés, hogy hol van a kettőnek az egysége, vagy az a kérdés, hogy a kettőnek tényleg nincs egysége s csak a kettős

párhuzamos életfolytatás lehetséges? A felületes szemlélőre a probléma nem létezik, a mélyen nézőre napról-napra felbukkanó, szakadatlanul nyugtalanító és újból és újból elgáncsoló. Szolgálhatom-e a Krisztus ügyét teljes, egész lélekkel a kulturális szolgálata mellett s szolgálhatom-e a kulturát a Krisztus ügyének az elárulása nélkül egyfelől és fenntartás nélkül, teljes optimizmussal; a Krisztus ügyének a teljes, döntésen alapuló szolgálata nem jár-e kulturális pesszimizmussal; nem játszom-e ki a kultura ügyét, ha pártikuláris hitvallási alapon álló egyházam szellemének egyetemes győzelmén munkálok? Kérdések, amelyek nem mindenkire nézve kérdések, mert a lelkiismeret szavát nem hallják azok mélyéről kicsendülni, vagy egyszerűen: nem lelkiismereti kérdések mindenkire nézve.

2. Problémánk megfogalmazása úgy, amint az a címben fel van adva, — szerintünk — már jelzi annak új beállítását. A múlt század folyamán, sőt századunk első évtizedében is a kérdés beállítása talán így hangzott volna: a keresztyénség és a kultura, mi azonban mi így tesszük fel: a keresztyén élet és a kulturális élet. A különbség a két kérdésfeltétel között abban van, hogy míg amott két tárgyilag szembeállított általános törvényi jelenségről, vagy két metafizikai valóságról van szó, itt két egészen konkrét életfolytatásról. A „keresztyénség”, valamint „a kultura” eláltalánosított fogalmai, mint ideák jelennek meg előttünk s mint ilyenek annyira ki vannak téve a bizonytalan állítások lehetőségeinek, hogy célra vezetőbbnek tartjuk a fogalmakat konkrétizáltan beállítani. Látni akarjuk egészen közelről, hogy a tényleges kulturális élet milyen viszonyban van a tényleges keresztyén élettel. Problémánk azonban természetesen involválja a kifejezetten keresztyén munka és a kulturális munka viszonyának a kérdését is, tehát problémánk megfejtése jelentős utasításokat tartalmaz ez utóbbi kérdés megfejtésére is.

Problémánk megfejtésére vonatkozó különböző kísérletek vagy a keresztyén világnézet álláspontjáról, vagy pedig a keresztyén életfelfogást méltányoló idealizmus álláspontjáról történtek.

A keresztyén világnézet a katolicizmus részéről arra törekedett, hogy az egész kulturális életet a maga intézményes életformái közé zárja, ennél fogva valóban csak azt a tudományt, csak azt a művészetet, csak azt a szociális életrendet ismerte el jogosultnak, amely az ő intézményes formái között létezett, vagy legalább azokkal állott bensőbb kapcsolatban.

A keresztyén világnézet a protestáns részéről, úgy mint ez a világnézet a XVIII—XIX. századokban előttünk áll, minden erejével arra törekedett, hogy a keresztyén életet lehetőleg azonosítsa az épen uralkodó kulturális élettel. Az az alap meggyőződés vált uralkodóvá, hogy az európai-amerikai kulturális élet igazi megteremtője és életetője a keresztyénség, vagy legalább a görög-római kultura mellett, vagy annak a

felhasználásával keresztyénség sugallta és sugallja belső indításaival. Ezen állásponton uralkodó tendenciájává vált a protestáns keresztyénségnek, olyan direktívákat adni a keresztyén élet számára, amelyek lehetségessé teszik a kulturális élettel való mindenáron való kibékülést és azonosulást. Megindult és szakadatlanul folyt egy nagyszabású munka: a keresztyén élet követeléseinek kárára megalkudni a modern kultúra minden mozzanatával és követeléseivel. Az Isten ígéjének, a hitvallási normáknak olyan magyarázatot kellett adni, hogy még a látszata is eltűnjék annak, hogy a keresztyén élet és a kulturális élet között ellenmondások vannak. Végző konkluziója az volt minden ilyen magyarázatnak, hogy a keresztyén élet és a kulturális élet közötti különbség csak abban van, hogy a szellem más és más síkjában mennek végbe, más és más síkjában érvényesülnek s a kettő közötti viszonyt azzal magyarázták, hogy a keresztyén élet, mint mélyebb réteg táplálója a kulturális élet külsőbb rétegének.

A keresztyén világnézet eme felfogásának nagyban kedvezett az ideáizmus, amely kulturális munkájában teljes rokonszenvvel fordult a keresztyén világnézethez és annyira azonosult azzal, hogy egyenesen úgy tekintette magát, mint a keresztyén szellem képviselőjét és igazolóját.

(Folytatjuk.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Asszonyainknak.

Félelem nélküli szeretet.

Egy egészen mindennapi történetet akarok elmondani. A papné kedves, szeretetreméltó teremtés, vallásos és buzgó lélek, de az az egy „gyöngéje” meg van, hogy sokat tart magára, mert szép asszony és nagyon jó családból való s előkelő rokonsága van. A faluban csak egy, egyetlen vetélytársa van, aki mint ilyen szóbajöhet s ez a fiatal tanítónő, aki szintén igen kedves, szeretetreméltó teremtés, vallásos és buzgó lélek, de az az egy „gyöngéje” meg van, hogy sokat tart magára, mert sokat tanult és sokoldalú képzettsége van. Egy rövid ideig szent a béke köztük, de aztán valami jelentéktelen semmiségen összeszólalkoznak és azóta áll a háborúság közöttük. Engedni nem akar egyik sem, mert mindegyiknek „igaza” van; bocsánatot kérni és megbékélni nem akar egyik sem, mert „hogy jön ő hozzá, hogy megalázza magát a másik előtt.” A papné felbujtogatja az urát s az is beleelegyedik az asszonyháboruba, a rejtett ellentétből gyülekezeti botrány lesz, az egész falu tárgyalja, hogy a „tiszteletes úrék meg a tanítókisasszony össze vannak veszve”, mert látják, hogy nem köszönnek egymásnak és tudják azokat a csipős üzeneteket, amiket egymásnak küldözgetnek! . . .

S amellet a tanítónő tanítja a gyermekeket imádkozni a Miatyánk szerint: „és bocsásd meg a mi vétkeinket, amiképen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek” s a tiszteletes úr minden vasárnap hirdeti a szöszékről a békéltetés evangéliumát! És mindketten csodálkoznak, hogy minden becsületes buzgóságuk mellett is nem támad élet a gyülekezetben! — — Mindennapi történet, — amely — több kevesebb változtatással — szinte minden gyülekezetünkben előfordul. S ebben a mindennapi egyszerű történetben a mi egész rettentő nagy lelki nyomoruságunk nyilvánvalóvá lesz annak a számára, aki a mélyére néz az egésznek. *Az a mi legnagyobb bajunk, hogy mi Istenről már csak tudunk, már csak beszélünk, de valóságban sem Őt magát, sem a parancsolatait nem vesszük többé*

komolyan! Nekünk Isten csupán egy „vallásos” kérdés, amit a vasárnapi istentisztelet alatt elintézünk, aki csak arra való, hogy a vasárnapi iskolai tanításnak, a bibliaórának, a konferenciáknak „anyagul”, „tárgyul” szolgáljon, de azt teljesen elfelejtettük már, hogy Ő a mindent betöltő egyetlen Valóság, minden élet kútforrása és legfőbb Ura, akinek joga van minket egészen bírni, akinek tulajdonjoga kiterjed életünk minden területére, legkisebb részére és legbelsőbb intimitására is! Tartjuk a vasárnapi és hétköznapi istentiszteleteket, a vallásos estélyeket, állítunk föl vasárnapi iskolákat, szervezünk bibliaköröket és Nőegyleteket és konferenciázunk vég nélkül és beszélünk Istenről és az Ő dolgairól olyan sokat és olyan hangos buzgalommal, úgy, hogy ha „beszédben” állana az Isten országa és nem „erőben”, már kicsi Erdélyünknek régen a szentek gyülekeztének kellene lennie! De közben csak egyet felejtettünk el, csak épen a legfontosabbat: azt, Akiről annyit beszélünk, egyszer egészen komolyan venni a mindennapi élet kérdéseiben! Komolyan venni embertársainkkal való viszonyunkban, komolyan venni üzleti és anyagi kérdéseinkben, komolyan venni házasságunkban, gyermeknevelésünkben, komolyan venni Őt életünk minden viszonylataiban!

Mert Isten — Isten!! Ez azt jelenti, hogy nem lehet a szószékről Őröla beszélni és békességet hirdetni — és amellet a tanítóval vagy kántorral haragban lenni és gyűlöletben élni. Ez azt jelenti, hogy nem lehet a szájunkkal imádkozni s a szívünkben gögös keménységgel elzárkózni az embertársunk elől. Ez azt jelenti, hogy: ha igazán valóság az Isten, akkor egészen komolyan kell őt vennünk, vagy pedig komédia és áltatás az egész „vallásos” buzgóságunk, amit egyébként kifejtünk.

„Az Isten országa nem beszédben áll, hanem erőben”. S ez az erő a — Szeretet. Mert az Isten Szeretet és a belőle kiáradó erő Szeretet, a világot meggyőző, diadalmas Szeretet, amely megjelent a Jézus Krisztusban, hogy ezt a gyűlölködő hazug világot megváltsa a szeretet győzelmes életére.

Miben áll a Jézus szeretetének az ereje? Hogy nem ismeri a félelmet. Nem félti önmagát, nem keresi a maga hasznát, nincsen „büszkesége”, csak egyszerűen szeret mindhalálig, még pedig a keresztfának haláláig! Nem fél, hogy csalódik, nem fél, hogy meg nem értik, nem fél attól, hogy megalázkodják, nem fél a szenvedéstől, nem fél meghalni sem, — s ezzel a félelmet nem ismerő szeretettel legyőzi a bűnt és a halált és

megváltja a világot a bűn és a halál rabságából. S azóta csak egyetlen egy igazi erő van a világon: a félelem nélküli szeretet, amely onnan a keresztről áradt bele az emberi szívekbe.

Istent komolyan venni annyit tesz, mint a Jézus félelmet nem ismerő szeretetével szeretni. Merni egészen szívvé lenni, merni belemerülni egészen az Isten szívébe, merni minden vonalon és minden helyzetben a Krisztusban megjelent Isten-szeretet erejét és diadalát érvényesíteni. Istent komolyan venni annyit tesz, mint egyedül és kizárólag ennek a Szeretetnek a parancsa szerint élni. Lehet ezt? Ha *Isten* — **Isten**, ha *Krisztus* — **Krisztus**, akkor lehet! Ha nem, — akkor be kell látnunk, hogy a sok beszédünk is hiábavaló, akkor csukjuk be egészen a boltot, mert akkor úgy sincs értelme semminek!

Asszonyok, papné és tanítónő testvéreim — oh adjuk oda a szívünket igazán Istennek, hogy töltsön meg az ő félelem nélküli szeretetével, hogy ne legyen többé áltatás és hazugság a mi vallásos buzgóságunk, hogy ne legyünk többé akadályai és botránkoztatói a gyülekezeteinknek, hogy végre ne csak beszéd legyen a mi egész egyházi életünk, hanem a szeretetnek élő, diadalmas ereje. Oh, merjünk bocsánatot kérni és szívből megbékélni, merjünk letenni a büszkeségünkről, merjünk igazán és egészen szeretni — szeretni!

„Jöjjön el a Te országod“ — ez csak akkor lesz valósággá Erdélyben is, ha a félelemnélküli szeretet ereje egészen legyőzi a szíveinket s beleáradva a világba meggyógyítja azt. „A teremtett világ sóvárogva várja az Isten Fiának a megjelenését“ — ránk vár, hogy bennünk meglássa az Isten valóságát, szeretetének halált legyőző diadalát.

Meddig kell még reánk várnia?

Pilder Mária.

A „Magyar Nép“ Könyvtára. Szerkeszti Gyallai Domokos. 14—18. szám. *Dr. Balogh Ernő*: A föld köpenyege. *Maksay Vince*: Műsor falusi műkedvelő előadás számára. *Lampérth Géza*: Egy hold föld. Elbeszélések. *Nagy Péter*: Három egyfelvonásos színdarab. *Benedek Elek*: Erdélyi népmondák.

Ez az öt füzet a Magyar Nép Könyvtárából gyorsan egymásután jelent meg s ez az egyik oka, hogy együtt emlékezünk meg róluk. De más is össze köti őket, mert tartalmuknál fogva három körből vannak véve. A *Dr. Balogh Ernő* könyve, A föld köpenyege címen a levegőről szól, gondosan megírt, élvezetes előadással dicsekedő füzet, mely a Magyar Nép ismeretterjesztő feladatának akar megfelelni, melyre magában a lapban olyan kevés hely szokott jutni. Ez a könyv különösen jól használható összejöveteleken, ahol lelkészek és tanítók egy-egy részt felolvashatnak, vagy elmondhatnak belőle s magát a könyvet otthoni olvasásra is terjeszthetik. A *Maksay Vince* falusi műkedvelő előadás számára adott műsora és a *Nagy Péter* három színdarabja a *Lampérth Géza* füzetével együtt a szórakoztató elemet képviseli. A *Maksay-féle* műsor ügyes összeállítás, a benne közölt jelenet jól van megválasztva, de az egésznek tréfás hangjába nem illik bele *Babits* nagyon komoly verse, különösen, mikor utána „zenei tréfa“ következik. Ez kétségtelenül az összeállítás komolyságának a rovására esik s komolyabb vers hatását azonnal lerontja az utána következő szám. A *Lampérth Géza* elbeszélései leszámítva némelyiknek romantikus hangját, sikerültek. Legjobb közöttük az *Egy hold föld*, *A harangok*, *Isten keze* és *A kis Földi Jancsi* ajándéka című. *Nagy Péter* három egyfelvonásos színdarabot ír *Arany*, *Petőfi* és *Jókai* életének egy-egy epizódját dolgozva fel benne. Mind-egyik nagy szeretettel megírt munka, kár, hogy a tanító célzat olyan szembeszökően tűnik ki belőlük, hogy minden egyes alakot áthat. Ez és az erőltettség, mely néhol kiütözközik, az alakjait mesterkéltté teszi. Végül az utolsó kötet *Benedek Elek* Erdélyi Népmondáit tartalmazza. Erre a kötetre már régen szükség lett volna, amit követnie kellene az erdélyi népdalok egy

olyan gyűjteményének, mely a nép ajkára visszavihetné az onnan régen lekerült dalokat. A füzet 31 népmondát tartalmaz. Nincs módunkban ellenőrizni, mennyi van a mondákból tényleg a nép szájáról véve és mennyi bennük a Benedek Elek által hozzájuk tett költői elem, de így is látszik, hogy közülük sokban a feldolgozás erőltetett, minduntalan felhangzik bennük az az álnépies hang, mely keresettségénél fogva távol áll a nép gondolkozásától. A jövő gyűjteményekben ettől mindenesetre tartózkodnia kell.

A „Magyar Nép” könyvtárának ezen füzeteit ajánljuk lelkész és tanító-testvéreink figyelmébe, népkönyvtárakba és jutalomkönyveknek megszerzésre.

Williams György. Az Ifjúsági Ker. Egyesületek megalapítója. „Élő könyvek” 6. sz. Az „Ifjú Erdély” kiadása Kolozsvár 1927. Ára 6 lei.

Williams György alakja és jelleme a modern keresztyénség nagy alakjai közé tartozik, s életrajza különösen olyan, mely az ifjúságot megnyeri. Egy egyszerű kereskedő inas fiú, aki minden emberileg úgynevezett „nagyság” nélkül, csak azzal, hogy Krisztus mellé áll, társaira áldás és a világ ifjúságára útmutatóvá lesz. Nincs benne semmi keresettség, semmi erőltettség, egy lélek, aki keresi és megtalálja Krisztust. Az életrajz nagy szeretettel megírt, apró érdekes epizódokkal bővelkedő, élvezetes olvasmány. Épen azt mutatja, ami a mi ifjúságunknak kell, egy minden kísértés és nehézség közt a Krisztussal bátran megálló fiú életét. Azt hisszük, nincs magyar ker. fiú, aki ne élvezettel, örömmel és haszonnal olvasná. Különösen ajánljuk lelkész és tanító testvéreink figyelmébe. Nagyon jól lehet terjeszteni az ifjúság között, felolvasásra vall. összejöveteleken is nagyon alkalmas. Mikor sok panaszt hallunk a felől, hogy „mit olvassunk fel vallásos összejöveteleken?”, hogy „mit adjunk az ifjúság kezébe?” ez a füzet feleletül szolgál rá. Kapható az „Ifjú Erdély” kiadóhivatalában. Ára 6 lei.

Ahitat percei.

Utmutató a Biblia napi olvasásához.

1927 februárius.

1. *A hála áldozata.* Luk. 8: 1—3. Miként mutattad meg eddig háládat Jézus szabadításáért: Ha számot vetsz magaddal, felismered, hogy lelki tisztulásod Tőle indult ki, általa hajtatik végre. Háládatosságod azonban nem teljes, ha az csak hangulat, szívednek örvendetes, boldog megújulása. Mi vagyonod van? Abból szolgálj neki. Tégy jót az ő „kicsinyeivel”. — *Imádság:* Add oh, Atyám, hogy egyetlen alkalmat se mulasszak el mikor szent jószágodat jótetteimmel is meghálálhassam.

2. *„Ki dolgát bizza Istenre, nem épít az a fővényre.”* Zsolt. 40: 2—3. Ez az ige tanubizonyosága annak, hogy mi Isten nélkül veszedelemre és kárhozatra méltók vagyunk. Magunk tettük azzá magunkat. Életútunk akkor lesz szilárd és vezet felfelé, ha egészen rábizzuk magunkat Istenre. Az élet útvesztőiben biztos a Krisztus tövises útja! — *Imádság:* Én Uram, Istenem ne hagyj engem bűneimben! Hallgasd meg kiáltásomat, tégy erőssé a Te útatodon járásban

3. *Oh asszony, nagy a te bited.* Mt. 15: 28. A hit csodákat művel; Isten könyörületét tárja fel szívünkben. De ne várj arra, míg Isten kegyelme egész gazdagságát feltárja. Örök szegénységben maradsz. Ha megalégszel kegyelmének morzsáival, megtapasztalod, hogy ez által meggazdagít és boldoggá tesz. De ezt csak Ő képes veled megcselekedni. Rád csak annyi vár, hogy fogadd el, amit ad. — *Imádság:* Oh Uram, töltsd el az én szívemet a Te könyörületteddel, hogy meggazdagodhassam a Te fiad szegénységének gazdagságával.

4. *A kettős gonoszság.* Jerem. 2: 13. Az egyik gonoszság az, hogy más életerőt keresel, mint amit Isten ad. Nem így fordulsz el talán az isteni kegyelem alkalmaitól? Talán épen az egyháztól is? A második gonoszság már lelked büntetése: e világ csillogó formái széthullanak és Te örök szomjasan keresed eltűnt forrásod és soha sem talárod, míg el nem érsz a Jákob kútjánál pihenő Jézushoz. — *Imádság:* Ne engedd Istenem, hogy én az én útaimat járjam, állíts a Te ösvényedre és vezess engem mindig kézen fogva.

5. *Lásd meg uralm!* Sirmak. 1: 24. Az újjászületéshez az első lépés a belső könnyezés. Megérzi a nagynépű város a halálszagát. Vállald romlásodért, nyomorúságodért a felelősséget alázatos beismerésével bűneidnek, hogy új életre támadva lehess Krisztus jó illata az életre. — *Imádság:* Bizony Uram, én vagyok a pártütő és gonosz lélek; Te hű és igaz vagy mindig. Adj könyveket szívembe, hogy lemossak bűneimet; „tégy fehérré, mint a hó!”

6. *Elváltózek előttök.* Mt. 17: 2. Jézus barátainak nevez minket, kikért életét áldozá. De Te vigyázz! Nehogy barátságod közönségessé tegye őt. Lásd őt mindennap fényesebbnek, dicsőbbnek mindennél és főleg ártatlan szentségében lássad őt: az Isten fiát. S ezen látás által Te magad is változzál át dicsőségből dicsőségbe. — *Imádság:* Köszönöm neked Istenem szent fiadat, a Jézust, ki ártatlan szentségében jár előttem. Körülöttem vele a sötétség is világlósság.

7. A te útaidat vetem rád. Ezek. 7: 4. A szenvedés hordozásánál nagyobb a kín, mit az által bocsát rád Isten, hogy életedet elvonultatja előtted, mint egy utazás emlékezetét: Te voltál, Te tetted, Te törülted le orcádról az én hasonlatosságomat. Boldog leszel, ha ezek arra indítanak, hogy megtérj eddigi útdról ahoz, aki az Igazság és Élet. — *Imádság*: Én szegény és nyomorult vagyok Uram! Magam cselekedtem, hogy ilyenné lettem, Istenem vedd le rólam ezt a kint!

8. A jobb rész. Lk. 10: 42. Mária hallgatja vala az ő beszédét. Így Mária a jobb részt választotta. Különösen fontos és szükséges, hogy minden dolgot félre téve, gondjait elvetvén, csak hallgassam Jézust s vegyem ki beszédéből, amit épen nekem mond. Ne legyen annyi dolgom, hogy erre naponként időt ne szakítsak, „Akinek füle van hallja, mit mond a Lélek.” — *Imádság*: Uram légy kegyelmes hozzám abban, hogy szent igédet mindig alázatos szívvel fogadjam és igaz hittel megtartsam

9. Az Istenét ismerő nép cselekszik. Dán. 11: 32. Isten az őt ismerőknek és az ő nevét félőknek szívét az álhatatos munka békességével áldja meg. Az értelmesekek minden napnak dolgát cselekszik. A véget az Istenre bízzák. A hit nem hiába való álmok kergetése, hanem Isten akaratának alázatos cselekedete. — *Imádság*: Oh Istenem, mennyi erőm felett való dolgodat bízta rám. Óríz meg lelkemet értelmetlen fecsegésektől, serkents és erősíts napi dolgaim elvégzésére.

10. Nyiljanak meg a mi szemünk. Mt. 20: 33. Isten ismeretének, a vallásnak emberi szerve a hit. De még hitünkben sem dicsekedhetünk, s ez sem a mi érdemünk. Ez a történet azt a nagy kálvinista bizottságot bizonyítja, hogy a hit is Isten ajándéka. Hitetlen, sötét életedben, elhagyottságodban, nyomorult útszéliségedben gyakorta könyörögj így e vakokkal. — *Imádság*: Uram, én nyomorult koldus vagyok: a Te drága ajándékodat nem használtam, vétkeken elhanyagoltam; add hogy nyiljanak meg lelkeim szemei.

11. Arassatok kegyelem szerint. Hos. 10: 12. Uj, addig megvetett szempontok alá kell helyezni életünket: Isten szempontja alá. Ezt cselekedvén eddigi életünk minden hazugsága és gonoszsága meztelenre vetkőzik; e világ, saját magad is, lelkeidet hazug étellel, halálnak kenyérével táplálta. Isten szempontja az ő kegyelme, amely arra tanít, hogy az ő országát és igazságát keressük s minden egyebet ő ingyen ad nekünk. — *Imádság*: Tégy engem szorgalmatossá a Te igaz igéd keresésében, engedelmessé szorgalmad ajándékain elfogadásában. Uram legyen elég nekem a Te kegyelmed.

12. Az Úr nélkül. És. 30: 1. Az ember egyetlen ősbűné az, hogy magát elszakítja Istentől, minden további lépése, súlyedése ebből származik. Büntetése is a jóra való képtelenségében van. Szörnyű gondolat, hogy képtelenek vagyunk a jóra, végzetes verességgé válik ez az állapot, ha annyira igézete alá kerít a sátán, hogy állapotunkat nem ismerjük fel. — *Imádság*: En Uram, jól tudom, hogy téled gyakorta elpártolok; de ne engedj kiesnem kegyelmedből. Fenyíts meg engem, de ne veszíts el. Tarts meg Jézus vérenek szövetsége által.

13. „Én vagyok a feltámadás.” Ján. 11: 25. Azt az állapotot, melyre tegnap rámutattunk, helyesen tekinti Pál és János apostol is szörnyű halálnak. Pusztulás és rothadás az. Apró elhatározások mit sem segítenek. Csak egyetlen menekvés van: megismerni Jézusban az élet diadalmas urát, aki a pokol kinját is elszenvette érted, hogy téged kiszabadítson az ő mennyei élete boldogságára. — *Imádság*: Hogy hálálhatnám meg Neked, Istenem, mit értem szent Fiadban téttel?! Egyedül Neked van hatalmad, hogy kiragadj a halálból. Te tessz alkalmazássá, hogy dicsőséged edénye lehessenek.

14. Lábaikat a békesség útjára igazgatja. Lk. 1: 79. Jézus a halál némasága helyett az élet békességét adja. A lélek békéje! Nemcsak a te lelked; hanem Isten és a te lelked megbékülése. Erre igazgatja és ezen az úton tartja meg Isten az övéit az Ő szentjei által; kijelentett igéje vezet az egyenes úton. — *Imádság*: Vajha lehetnék a Tied! Te lennél éjjelem és napalom, és mindenem a Tied lenne. Békesség legyen néked én lelkeim az én Uramtól, Istenemtől és az Úr Jézus Krisztustól!

15. Az Isten ígéretei változhatatlanok. IV. Móz. 23: 19. Ha már nincsen bátorságunk és erőnk életünket az Istenre építeni rá, tegyünk bár

egy rövid időre próbát, abban, hogy magunkat egészen az ő akarata alá vessük és az ő céljai szerint igazodjunk Szilárd lesz életünk és meggyőződünk, hogy ígéretei is bizonyosak. Gondold meg, hogy a tékozló fiú atyjának indulata sohasem változott. — *Imádság:* Uram, Te mindig Isten voltál és az maradsz mindörökké. Ne engedd, hogy szívemből változhatatlan hűséged, el nem hunyó szerelmed kiessék.

16. *Ne légy messze tőlem.* Zsolt, 22: 20. Gondold végig, hogy nyomorúságodban miképen imádkozol szabadlásért. Istent mindig csak arra illik és szabad kérned, hogy melletted maradjon. Ezt egész bizonyossággal meg is cselekszi, Jób története ezt a bizonyosságot nyújtja. Viszont ebben a hitben magunkat állhatos imádsággal kell erősítenünk. — *Imádság:* Te tudod óh Uram, mik az én keresztjeim lelkemben, testemben. Alázatosan hajtom fejemet meg előtted és kérek, hogy mellettem állj és oltalmazz a gonosztól!

17. *Ha akartad volna.* És 30: 15. Boldog tudat, hogy üdvösségedet maga Isten akarja és munkálja. De kálvinista hitednek épen olyan komoly tartalma is, hogy akarnod kell. Gondolj vissza és vedd számba, hogy hány-szor mulasztottad el magadat Istennek felajánlani. Vigyázz, nehogy egész életedre e végzetes ige irassék: „*ha akartad volna.*” — *Imádság:* Uram, ha fogyatékos is az én erőm és akaratom, használd fel arra, hogy a Te céljaidra alkalmas eszköz lehessen Legyen meg a Te akaratom.

18. *Tüzzel és Szentlélekkel.* Mt. 3: 11. Az Úr sereggyűjtésének módja ez; azt jelenti, hogy az Úr életől fogva Szent Lélekével keresi, és gyűjti hívei tábort. Már hozzád is szólt mennyei riadójában, s megeshetik, hogy süket fülekre talált; nem voltál Rá alkalmas Alkalmassá tűznek próbájával tesz; szent haragjával megéget és megszabadít bűneidől; szerelmének melegével Jézusban magához ölel, mint gyermekét. — *Imádság:* Jézusom, Megváltóm tisztíts meg engem bűneimtől, hogy híveid táborába állhassak. Láttasd meg uralmatod e világ felett. Jövel Uram!

19. *Aki elfedezi és aki megvallja.* Példb. 28: 13. „Boldogok a tisztá szívűek.” Figyeld meg magadat, mennyi és mekkora akadályai vannak, hogy Istennel békés viszonyba kerülj. A tetetés, alakoskodás, képmutatás még abban is sokszor meggátolnak, hogy önlelkeddel szembeállj; Istentől pedig teljesen elzárnak Gyors és gyökeres elhatározásra van szükséged, hogy őszinte szívvel fogadd Isten hűséges beszédét: „boldogok az irgalmasok; ők irgalmasságot nyerne.” *Imádság:* Mily nagyon érzem hamisságom átkát. Szabadíts meg engem Istenem a hamisság töréből!

20. *Házad illata.* Ján. 12: 3. Minden háznak megvan a saját levegője, illata. Ime Jézus mennyire megváltoztatja egy család hangulatát. De ez a változás akkor lesz teljessé, amikor nemcsak Jézus áldoz érettünk, hanem mi is áldozunk érte. A keresztény élet azzal teljeseedik meg, ha boldogan adjuk át magunkat Neki. Jézus életének illata beleárad házunkba, családjunkba. — *Imádság:* Mit adjak Neked, Jézusom, hogy feltámasztottál a bűn halálából. Fogadd el szívemet, s tölts el engem hűséged illatárjával.

21. *Tisztítsd meg szivedet.* Jer. 4: 14. „Az ember megigazul hit által Isten kegyelméből”; ez református hitünk alapigazsága, életünk forrása. A szentírás azonban arra int alapigénken, hogy nagy szorongatással készítsd szivedet, hogy Isten kegyelme rajtad kárba ne vesszen. A legelső, mit tenned kell az, hogy a bűnös gondolatokat üzd el magadtól. — *Imádság:* Istenem, én tudom, mennyit törődöl velem. Serkents engemet, hogy e sok jóságodért annyit legalább cselekedjem, hogy tisztítsam meg a Te utadat, az én szívemet.

22. *Boldog az, aki bitt.* Lk. 1: 45. Minden esetre szükséges, hogy magunkkal szemben gyakori kételkedéssel éljünk, semmi okunk és jogunk a magunkban bizakodásra. De minden ok megvan arra, hogy Istenben vakon és feltétlenül higgyünk. Istenben való hit az élet gyökere, és lehetőség. Hited teljessé tesz akkor, mikor boldogan vallod, hogy Isten Jézusban az ő Krisztusát küldte el. — *Imádság:* Gyenge a hitem, tévovázó egész életem; tudom Uram, hogy ezért vagyok szegény és nyomorult. Oh boldog, aki Téged igaz hittel megismert. Add nekem is uram, ezt a boldogságot.

23. *Bizom és nem félek.* És. 12. 2. Igaz érzéssel és nagy bölcsességgel

gel látja meg a „héber levél” írója a hit hőseit. Kizárólag a hit az, ami az embert félelem nélkülivé teszi. A félelmetes percekben mutatja meg hitünk világgyőző erejét; s csak ha tégedet is át segített ilyen félelmes próbákon a hited akkor veszed komolyan szivedre, hogy az erős hit meggyőzi a halált. — *Imádság*: Uram én mindent Neked köszönök: testemet, lelkemet, egészségemet és minden örömömet. Légy segítségül az én hitetlenségemben.

24. *Emeljük fel szívünket.* Sirlalm. 3: 41. A megvizsgáltatásnak csak egyik módja az, hogy bűneinket megismerjük és megsirassuk; igaz, hogy nélkülözhetlen feltétel. Másik feltétele pedig az, hogy illő helyén keressük a vigasztalást, az orvosságot. A könnyek egy ideig meglágyítják a szívet; azután fásulttá és üressé leszik. „Emeljük fel szívünket az Istenhez”. — *Imádság*: Én Uram, Istenem adj nekem könnyeket bűneim felett sírásra; de töltsd meg lelkemet igaz és erős reménységgel.

25. *A szegényeknek hirdettetik az evangélium.* Mt. 11 5. Ebből az igéből én azt tanulom meg és tanulom ma is szüntelen, hogy az evangéliumot én csak akkor vettem, akkor kezdtem hallani, mikor szegénységemet megéreztem. Amikor oda jutunk, hogy „szemétnek állítjuk lenni” minden dicsekedésünket, akkor „hirdettetik a nagy öröm”: Krisztus megszületett. — *Imádság*: Uram, Te engem a magad átján nevelsz. Bizony sok hiú reményemet szétfujta lehelleted. Áldott légy, hogy gazdagon kárpótoltál mindezekért Fiad igéje által.

26. *Születésed pedig ilyen volt.* Ezek. 16 4. Arra, hogy mi a mi gyámoltalan, sőt gyalázatos állapotunkkal tisztába jöjjünk. szükséges, hogy Isten rámutasson a mi mezeitelenségünkre, mint a Laodiceabeli gyülekezetnek. Sokszor szegényünkre és szomorúságunkra megy az Ur kemény leckéje. De vajjon nem ez volt-e az egyetlen út, hogy megtaláljuk az ő szavát: „Térjetek meg és higgyetek az evangéliumban! *Imádság*: Uram, Te gyakran szegényt hozol reám, hogy dicsőséged fényét rám hinthesd. Így használd fel porsátor testem gyarlóságát, hogy örök dicsőségedben részesíts.

27. *Ma nékem a te házadnál kell maradnom.* Lk. 19: 6. Egészen komolyan veheted, hogy Isten sokszor használja fel lelki félszedséged arra, hogy Halkedbe beléphessen. Az emberek kacagnak rajtad, Istennek pedig gyöngéségeid drága alkalmak, hogy meglátogathasson. Ha pedig úgy fogadod, mint Zacheus, nálad is marad. — *Imádság*: Uram, Te félszedségeimet is felhasználod terveid eszközeül. Azért boldogan fogadok minden próbát Tőled. Aki benned bizik, meg nem szegyenül.

28. *Isten ítélete elkerülhetetlen.* Róm. 2: 3. Mivel az Isten ítélete elkerülhetetlen, hiábavaló fáradság azon töprengeni, hogy az ember elkerülje, vagy éppen kijátsza. Sokkal inkább azt vegyük komolyan eszünkbe, hogy szigorú ítéletét megérdemljük. Akkor így szól hozzánk az Ur: „megbocsáítottak a te vételked, eredj el és többé ne vétkezz.” — *Imádság*: Én Istenem, sok félelemmel gondolok a Te ítéletedre mit velem gyakorolsz. De Te légy irtalmas hozzám Jézusban, kiben hozzám lehajoltál és megváltottál. Amen.

Hegyi András.

VASÁRNAPI ISKOLA

„AZ ÚT“ ÁLLANDÓ MELLÉKLETE
VASÁRNAPI ISKOLAI VEZETŐK RÉSZÉRE.

MEGJELENIK HAVONTA.

I. ÉVF. 1. SZÁM. EGYES SZÁM ÁRA 2 LEI. 1927. JANUÁR.

Mit jelent vezetőknek lenni?

Gondoltál-e rá, hogy az a tény, hogy Isten téged vasárnapi iskolai vezetővé tett, olyan kegyelem, melyet egész életed munkájával sem tudsz megköszönni? A vasárnapi iskolai munkát is lehet nézni, mint minden munkát, három szempont alatt. Ez a munka lehet neked olyan kötelességszerű, melyet a körülmények, egyházi hatóságod, vagy hivatásod ír eléd, s amelyet végzel, mint olyan feladatot, mely alól nem tudsz kibujni. Vagy lehet, hogy a munka számodra öröm, de amelyet azért végzel, mert az neked örömet okoz, vagy mert alkalmas szórakozást nyújt, vagy mert hizeleg neked az, hogy téged már ilyen munkával bíznak meg. Örömmel és szívesen végzed, de nem Istennek, hanem magadnak akarsz vele szolgálni. A magad szórakozását, hiúságát, esetleg mások részéről jóvéleményt tüztél ki a muákában célul.

És lehet egy harmadik szempont, mikor neked ez a munka minden terhével és küzdelmével együtt Istenről adott drága kegyelmi ajándék, mely által Isten arra méltóztat, hogy a vasárnapi iskola által azt a kegyelmet, melyet a magad életében tőle nyertél és tapasztaltál, odavihesd másoknak is, azoknak a gyermekeknek, akik még nem ismerik azt, de arra vannak teremtve, hogy megismerjék. Milyen boldogság így tekinteni a munkát és ilyen kiváltságnak nézhetni azt. Aki így nézi, annak nem kell külső erősítésekhez folyamodni, az nem esik kétségbe a munka eredménytelensége felett, az nem hagyagolhatja el és nem nézheti szórakozásnak, hanem áldott alkalomnak, melyen át Isten általam és bennem munkálkodik.

Hogy meglátszik egy vasárnapi iskolai csoporton az, hogy a vezető minek tekinti a munkát. Ha robotnak, akkor a gyermekek rendetlenek, hanyagok, a tanítás egyhangú, erőtlen, és nem visznek onnan haza semmit, csak örömet afelett, hogy már vége van. Ha szórakozásnak nézik, akkor lehet, hogy a gyermekek örömmel járnak a vasárnapi iskolába, de az erőköt nem fog nekik adni. Lehet, hogy sok mindent megtanulnak, de nem ismerik az egyetlen szükséges dolgot. De ha szolgálatnak nézi valaki, annak a munkája öröm és boldogság, s eredménye a gyermekek Krisztushoz jutása lesz.

A református vasárnapi iskolák kapcsolata.

A vasárnapi iskolai munka támogatására az egész világon, alakult és működik a Vasárnapi Iskolák Világszövetsége, melybe tartoznak felekezeti különbség nélkül minden egyház vasárnapi iskolái s melynek minden országban vannak fiókjai. Ez a Vasárnapi Iskolai Világszövetség több száz ország, több millió vasárnapi iskola gyermekét foglalja magában. Ebben a Világszövetségben természetesen a mi iskoláink is benne vannak és a Szövetség útján lelki és anyagi támogatást nyernek tőle.

A vasárnapi iskolai ügy azonban nálunk egy néhány év óta olyan nagy fejlődést vett, hogy szükségesnek látszik a mi egyházunk kebelébe tartozó vas. iskolákat külön is összefoglalni és egy olyan kapcsolatot létesíteni, mely ezeket külön is segíteni és támogatni tudhatná. Annyival inkább szükséges ez, mert legtöbb helyen a munka nagy nehézségekbe ütközik és e nehézségek olyanok, melyeket az egészen más szervezeti alapon álló külföldi iskolák nem tapasztaltak. Ezenkívül a mi vasárnapi iskoláinknak a gyors növekedés következtében nem volt alkalmuk kiépíteni azokat az eszközöket, melyek nélkülözhetetlenek a vezetők továbbképzésére és állandó önművelésére nézve, mert a vas. isk. munka állandó tanulmányozást igényel, még akkor is, ha a vezetője teológiailag képzett. Ilyen segédeszközök olyan könyvek, melyek a munkával, módszerével és a vezető lelki és módszerei továbbképzésével foglalkoznak.

Ezért merült fel az a gondolat, hogy a ref. vas. iskolákat egy külön kapcsolatban kell összefoglalni, ahol egymást támogathatják és segíthetik és a szükséges eszközök megszerzését lehetővé teszik. Mivel azonban sok olyan vasárnapi iskolának nevezett munka van, mely tulajdonképpen nem vas. iskola, egyúttal ebbe a kapcsolatba csak olyanokat szabad felvenni, melyek a munkában csakugyan avval a céllal és avval a módszerrel dolgoznak, mely a vas. iskola célja és módszere. Mert egyébként a kapcsolat megint hiábavaló lesz. Ennek a ref. vas. iskolák kapcsolatának tehát birnia kell olyan alapelvekkel, melyek e kapcsolatot csakugyan lelki kapocsá teszik a vezetők és gyermekek között. Ezen alapelvek a következők: 1. A ref. vasárnapi iskolák kapcsolatába tartozó s ahhoz csatlakozott vezetők kötelezik magukat, hogy rendszeresen (naponta) csendes órát tartanak, azaz olvasnak a Bibliából és imádkoznak. 2. Minden vasárnap a gyermekekkel együtt imádkoznak a vasárnapi iskoláért és Krisztus országának a gyermekek közti terjedéséért. 3. Minden hétfő este csendes órájukban imádságukban Isten elé viszik a vasárnapi iskolák és a saját iskolájuk ügyét, imádkozva a csoportjukba tartozó gyermekekért. 4. Minden negyedévben pontos jelentést küldenek

be a munkáról és legalább félévenként részletes levélben számolnak be arról az egyh. ker. belm. előadóhoz. 5. Minden vezető csoportja adományából vagy ünnepély perselypénzéből bizonyos összeget tetszés szerint, de legalább 25 lejt évente beküld egy központi alap létesítésére, melynek összegéből ez a lap és egyéb vas. isk. kiadványok fognak ingyen megküldetni, rászorult iskolák segélyeztetnek, a begyűlt összeg nagyságához mérten. A csatlakozott iskolák vezetői ezt a lapot ingyen kapják havonta annyi példányban, ahány csoportjuk van. 6. A vasárnapi iskolai traktátusokat és iratokat minden vezető terjeszti. 7. Minden nehézségben vagy kérdésben e lap szerkesztője szívesen ad felvilágosítást.

Ez a kapcsolat, mint látható, nem akar egyesület, vagy más szervezet lenni, csak arra igyekszik, hogy a lelki kapcsot az egyes iskolák és csoportvezetők között fenntartsa és ápolja. Lehetővé akarja tenni, hogy az egyes csoportvezetők bármikor bármilyen kérdésben fordulhassanak valakihez és hogy azok között, akik a gyermekek Krisztusnak megnyerésében dolgoznak, közös szellemet teremtsen. Jelenleg a központi alap 5473 lejt tesz ki, melyben azonban csak hat vasárnapi iskola adománya van benne, a többiek nem küldtek semmit. Ebből az összegből leelőször is ennek a lapnak különnyomatban való előállítását fogjuk fedezni, azután a lehetőség szerint füzeteket állítunk elő, melyek a vas. isk. munkájának módszerével stb. foglalkoznak. Tervebe van véve egy füzet, mely a központi munkát tárgyalja a vas. iskolában, egy másik a Bibliába való bevezetésre stb. Ezeket, ha a központi alapot sikerül megnövelnünk, olcsón lehet a vezetők rendelkezésére bocsátani. Ezenkívül készíttetni lehet vas. isk. képeket, traktátusokat, melyekre szintén szükség van.

Mindezek a tervek azonban csak úgy valósulhatnak meg, ha minden csoportvezető ezt a kapcsolatot nem csak érzi, de ápolja is. Ezért minden vas. isk. vezetőt felkérünk, hogy e lap vétele után jelentse be, hajlandó-e a fentjelzett feltételek mellett belépni a ref. vas. iskolák kapcsolatába és elfogadva mind ezen feltételeket, azoknak eleget tenni? Természetesen, mint minden olyan kapcsolat, melynek alapja a Krisztusért való munka, csakis úgy tartható fenn, ha az egyes vezetők csakis egész lelkükkel állanak a Krisztus szolgálatára. Sem egyházunknak, sem az Isten országának nem lesz öröme és haszna az olyan vasárnapi iskolában, mely nem határozottan Krisztushoz vezeti a gyermekeket, ilyen pedig a munka csak akkor lesz, ha vezetője maga Krisztusnak alázatosan szolgáló lélek.

A munka.

Mit akarunk? Noha jelen lap AZ ÚT melléklete gyanánt jelenik meg, tehát akinek AZ ÚT jár, azok ott megkapják,

mégis minden nálunk bejelentett vasárnapi iskolának megküldjük, egyelőre egy példányban, kérve, hogy mindenünnen jelentsék be, hány példányra van szükség, (minden csoportra számítva egyet) és ki a csoport vezetője, hogy annak küldjük. Minden olyan vas. iskola megkapja, mely csatlakozott a ref. vas. iskolák kapcsolatához, s amely a központi alapra küldött be bizonyos összeget. A lapban hozni fogunk cikkeket a vas. isk. munka egyes kérdéseiről. Jelentkezések AZ ÚT szerkesztőségéhez intézendők.

A külmiszió kérdése a vas. iskolában. Az egyh. ker. belmissziói bizottság előadója 64—1926. sz. alatt a Ref. Szemlében felhívta a vas. isk. vezetőket, hogy negyedévente egyszer a tanításban emlékezzenek meg a külmiszió fontosságáról s az e célra begyűlt összeget az egyh. ker. pénztárába beküldjék. Már érkezett is adomány erre a célra, de csak két-három helyről. Felkérjük a vas. isk. vezetőket, hogy ennek a felhívásnak pontosan tegyenek eleget. Az ilyen tanításhoz gondolatmenetet jövő számunkban hozunk, anyagot a lapunkkal együtt megjelenő gyermektraktátus ad.

Vasárnapi iskolai tanfolyam tartatott Kolozsvárt dec. 31., jan. 1—2. napjain. A tanfolyam nagyon sok áldást adott, bár csak 6 rendes résztvevője volt, közülük négyen (Nagy Irma, Székelykocsárd), Herczeg Zsuzsánna, Illyés Irén, Zágoni Anna (Kolozsvár) akik még nem voltak tanfolyamon. Az előadásokat Pilder Mária, dr. Tavaszi Sándor (A mi hitünk), dr. Gönczy Lajos (A Biblia) és dr. Imre Lajos (A vas. isk. munka módszere) tartották, akik szívesen áldozták oda ez ünnepnapokat, hogy munkásokat szerezzenek általa Isten Országá számára. Isten adja gazdag kegyelmét a tanfolyamon résztvevők munkáira, kik közül négyen már munkálkodnak is.

Jelen számunkhoz jelentőivet mellékelünk, melyet kitöltve azonnal kérünk dr. Imre Lajos belm. előadó címére pontos adatokkal beküldeni (Cluj-Kolozsvár, Ref. Theológia).

Az én kicsinyeim címmel gyermektraktátusunk megnagyobbított alakban jelenik meg havonta. Egy példány ára 2 lej. Mindenki terjessze vas. iskolájában. Megrendelhető AZ ÚT kiadóhivatalában. Ugyanott kapható **Áhitat percei** címen bibliaolvasó kalauz, mely vas. isk. vezetőknek csendes óráik tartására nélkülözhetetlen. Egy példány ára 2 lej.

Nyugtázások: A központi alapra a sepsiszentgyörgyi vas. iskola 300 lej, tordai 200 lej. Bágyoni vas. isk. külmiszióra: 300 lej.

Szerkeszti:
Dr. Imre Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Ref. Theológia.